

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

AĞUSTOS
2020
SAYI 177

SANAYİCİ FEDAKARLIKLA AYAKTA DURABİLİYOR

İMALAT
SANAYİNDE
DİJİTALLEŞME
ÇAĞRILARI

İSO
İKİNCİ 500'DE
İAOSB'DEN
9 FİRMA

UĞURTAŞ:
KAMUSAL
BORÇLAR
ERTELENMELİ

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

Sayın Mütevelli Heyet Üyemiz;

Vakfımızın resmi senedinin 11. maddesinde yer alan “Mütevelli Heyetin Toplanma Zamanı” başlıklı 1. maddesinde yer alan “Bilanço ve Faaliyet Raporlarının onaylanması konularında Mayıs ayı içinde toplanılır” maddesi küresel salgın nedeni ile uygulanamamıştır. Bu durumdan dolayı Resmi Senedin getirdiği zaruret dolayısıyla Vakıf Mütevelli Heyet Toplantısının aşağıda belirtilen gündem içinde 28.08.2020 Cuma günü saat 16:00’da İAOSB Bölge Müdürlüğü Atatürk Toplantı Salonu’nda toplanmasına, çoğunluk sağlanamadığı takdirde ise, ikinci toplantının 04.Eylül.2020 Cuma günü aynı yer ve saatte yapılmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla

Hilmi UĞURTAŞ
İAOSB Vakfı Başkanı

Gündem:

1. Açılış ve yoklama
2. Divan Başkanı ve Katibi seçimi
3. Saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın söylenmesi
4. Başkanlık divanına toplantı tutanaklarını imzalama yetkisinin verilmesi
5. Vakfımızın 2019 yılı Faaliyet Raporunun okunması
6. Vakfımızın 2019 yılı Bilanço ve Gelir Tablosunun okunması
7. Vakfımızın 2019 yılı Denetim Kurulu raporunun okunması
8. Vakfımızın 2019 yılı Faaliyet Raporu, Bilanço ve Gelir Tablosunun ayrı ayrı kabulü
9. Vakfımızın Denetim Kurulu’nun ibrası
10. Vakfımızın Yönetim Kurulu’nun ibrası
11. Dilek ve temenniler sonrası kapanış

Kamusal borçlar 2021'e ertelenmeli

**Hilmi
UĞURTAŞ**

İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı

Değerli Sanayici Dostlarım, yazıma bizleri mutlu eden, geleceğe dair umutlarımızı güçlendiren, verilen emeklerin karşılığını görmenin zevkini yaşatan bir tespit ile başlamak istiyorum. Bu yıl yapılan Liselere Geçiş Sistemi (LGS) kapsamında açıklanan yerleştirme sonuçlarına göre Türkiye genelindeki Mesleki ve Teknik Liseler yüzde 97'lere varan bir doluluk oranı yakaladı. Büyüyen bu talep, geçen yıla göre yüzde 40 artış anlamına geliyor. Benzer bir durumu bizim okulumuz olan Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde de yaşıyoruz. Bu dönem öğrenci kayıtlarımıza yüzde 5'lik dilim gibi bir kıstas ile başlamamıza rağmen, inanılmaz bir ilgi ve talep ile karşılaştık. Geçen yıl okula kayıt ortalamamız yüzde 9 olarak gerçekleşmişti. Bu sene ise bu oranın en az 2,5 puan altında kayıtlarımızı tamamlayacağız. Bu ortalamaların üstünde kalan öğrencilerimizin oluşturduğu yedek listemiz bile çok uzun.

Bu duruma gelinmesinde; İAOSB olarak içinde bulunduğumuz bazı OSB'lerimizin ve sanayicilerin büyük bir gayret ve özveri içinde, tüm olanakları seferber ederek başlattıkları Mesleki ve Teknik Eğitim okullarının açılması hareketinin büyük payı olduğunu görüyoruz. Yıllardır yazılı ve görsel medya, toplantılar, bilgilendirmeler, okul ziyaretleri ile uyandırmaya çalıştığımız mesleki ve teknik eğitim bilincinin ciddi bir gelişme evresine girdiğini görmek umut verici... Bu yakalanan ivmede Bakanlığımız tarafından okullarımıza verilen desteklerin payı da kuşkusuz çok önemli. Yeni neslin geleceğini sanayide arama çabası Türkiye'nin üretim gücünü artıracaktır. Yaşanan küresel salgın ile ülke ekonomisinin zorlandığının farkındayız. Dileğimiz, bu okullara verilen desteklerin bir kesintiye uğramamasıdır.

Öte yandan devam eden küresel salgının etkilerinin azalması, üretim ve sanayinin tekrar ayağa kalkması hususunda olumlu gelişmeleri görüyoruz. Artan kapasite oranları, salgın öncesi rakamlara dönen, hatta geçen yılın aynı dönemine ait rakamları aşan sanayi üretimi, sanayicilerimizin büyük fedakarlık ve gayretleri ile devletin verdiği desteklerin sonucu olmuştur. Ancak üretimde yaşanan bu olumlu gelişmelerin para ve finans politikaları alanına çok pozitif yansıdığını söyleyemiyoruz. Enflasyon ile mücadelede istediğimiz noktada değiliz. Döviz kurları bir istikrara kavuşmadı. Keskin ve öngörülemez değişimler, maliyet tespiti ve fiyatlandırma konularında sanayicileri çok zorda bırakmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) politika faizini sabit tutması, Türkiye'yi kırılgan ekonomiye sahip ülkeler içinde (Endonezya, Güney Afrika, Brezilya, Hindistan) enflasyon-faiz farkı en yüksek olan ülke konumuna taşıdı. TCMB politika faizini sabit tutsa da para politikasında yaşanan güncel gelişmeler de dikkat çekici... TCMB politika faizi altındaki fonlamaları kesti. Politika faizinden haftalık repo ihaleleri durduruldu. Gecelik verilen fonlamaların limiti düşürüldü. BIST gecelik repo faizi yüzde 9,75'te oluşuyor. Bu tür veriler yurt dışından kaynak ve yatırım bekleyen bir ülke olarak güveni de olumsuz etkiliyor. Güven derken, ülkemiz CDS'sinin (Credit Default Swap) 500 puan seviyesini aşmasının da kaynak bulmayı ya da bulunan kaynağın makul maliyetler içinde olmasını zorlaştırdığını görüyoruz.

Elbette, bu duruma sadece para ve finans piyasalarında yaşanan olaylar neden olmadı. Türkiye'nin bulunduğu jeopolitik konum içinde

çevremizi saran gerginlikler hatta sıcak çatışma olasılıkları da çok etkili. Suriye, Irak, Ermenistan, Yunanistan gibi ülkelerle yaşadığımız sorunlara diğer emperyal güçlerin de dahil olması, sorunların siyasi ve ekonomik boyutlarını da değiştirmektedir. Bu sorunlar zincirine Doğu Akdeniz’de enerji kaynakları arama çalışmaları-mızı durdurmamızı isteyen ülkeler de eklenmiştir. Bu ülkelerin Türkiye’ye karşı takındığı tavır, istemesek de ülkeler arası iş hayatını etkilemektedir. Küresel salgın nedeni ile ülkeler arasındaki ticari ve finansal ilişkilerin daraldığı bu dönemde, dış politikaların yarattığı ortamın ne bize ne de bizimle karşı karşıya gelen ülke ekonomilerine yaramadığı görülmektedir. Oysa görünen odur ki Türkiye’nin çıkışı ihracattadır. İhracat ile döviz stokumuz artar, dış ticaret açığımız azalır, döviz kurları istikrarlı bir çizgiye oturur. Türkiye ihracatçı olduğu kadar, ithalatçı da bir ülkedir. Kazan-kazan anlayışının güncel siyasi ve politik dalgalara teslim edilmesi kimse için doğru seçim değildir.

Artan kapasite ortamını fedakarlığımız yarattı

Küresel salgın döneminde çeşitli ülkelerin vatandaşlarına, işletmelerine, esnaflarına, çalışanlarına yönelik aldıkları tedbir ve teşvikleri izliyoruz. Ülkemizde uygulamaya alınan kısa çalışma ödeneği, işsizlik ödemesi, SGK primi, KDV, stopaj ve kurumlar ile gelir vergisi gibi kamu alacaklarının ötelenmesi, yatırım ve üretim için verilen teşvikler ile ekonomi Mart ayından bugüne ayakta kalabilmiştir.

Ancak, bu noktada iki tespiti sizlerle paylaşmak isterim:

İlki, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan 2019 yılında ülkenin ikinci 500 büyük firmasının mali tabloları... Bu veriler bize, sanayimizin küresel salgına çok zor geçen 2019 yılı sonrasında yakalandığını göstermektedir. Çoğu KOBİ olan bu firmaların 2019 yılında üretimden satışlara göre faaliyet karlılık oranının düştüğünü, finansman giderlerinin satışlara oranının yüzde 50'lere vardığını, duran varlıklarda

kayıplar yaşandığını görmekteyiz. Bu dönemde Ar-Ge yoğunluğunun yüzde 45 civarında arttığını görmemize rağmen, küresel salgın nedeni ile bu gayretinin de karşılığını bulamamıştır. Ancak, krizlere karşı elde edilen tecrübeler, yeri geldiğinde kişisel varlıklarını sermayelerine ekleyen fedakarlıklar, bizlere ayakta kalma ve mücadeleyi sürdürme gücü vermektedir.

İkinci tespitim ise, 'Ekim sendromu' olarak adlandırabileceğimiz sıkıntıdır. Ertelenen tüm kamusal borçların Ekim ayından itibaren ödeme vadeleri gelmektedir. Ancak işletmelerimizin birçoğunun bırakın ertelenen ödemeleri yapma gücünü, salgın döneminde yaşadığı kayıpları bile henüz gideremediğini görebilmekteyiz.

Bu durum özellikle orta ve küçük işletmelerde çok açık bir tespittir. İş dünyası bu ödemelerin en azından 2021 başına kadar ertelenmesi ve 2021 yılı içinde vadelere yayılarak tahsil edilmesi kararını beklemektedir. Hatta bu konuda her firmanın durumuna göre özel seçenekler sunabilecek, esnek bir değerlendirme sistemi oluşturulabilir.

Ödeme gücü olanlar çeşitli indirimler ile desteklenirken, olmayanların yaşamlarını sürdürmesine olanak sağlayan bir planlama yapılmasında büyük fayda görmekteyiz. Elbette bu noktada istihdamı korumak adına kısa çalışma ödeneğinin kritik sektörlerde devam etmesi, istihdamını koruyan ya da artıran işletmelerin desteklenmesine yönelik teşvik ve desteklerin çeşitlenerek devamı da çok önemlidir.

Zafer Bayramımız kutlu olsun

Değerli Dostlarım,

Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde ulusumuzun özgürlük ve egemenliğinin temeli olan Cumhuriyetimizin kurulması sürecinde 30 Ağustos’un anlamı çok büyüktür. 26 Ağustos’u 27’sine bağlayan gece başlayan büyük taarruz, Anadolu’nun işgalcilere karşı yaptığı en büyük ataktır. Bizler her 30 Ağustos’ta o günkü ruhu içimizde hissederek, ülkenin kalkınması ve gelişmesi için gereken enerji ve isteği hiç kaybetmeden yolumuza devam ediyoruz, edeceğiz...

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ
SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN
YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar PEKER
YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Camdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

8 KOBİ'lere İmalat Sanayinde Dijitalleşme çağrıları

- 8 KOBİ'lere İmalat Sanayinde Dijitalleşme çağrıları
- 11 İSO'nun ikinci 500 listesinde İAOSB'den 9 firma yer aldı
- 12 Ekonomik göstergeler
- 16 Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?
- 20 43 yılda 61 ülkeye uzanan el: Elektrik
- 24 Yeni yürürlüğe giren Borçlar Kanunu'nun kira sözleşmesine ilişkin hükümleri
- 26 EGSD Başkanı Hayati Ertuğrul: Dijital dönüşüme dikkat
- 30 89. İEF, 4-8 Eylül'de düzenlenecek
- 32 Stok yönetiminde veri toplamanın önemi ve yöntemler
- 35 Türkiye'nin yeni yatırım teşvik haritası belirlendi
- 36 Maddeyi duygularla şekillendiren sanatçı: Yıldanur Ketenci

- 40 Geçmişten geleceğe köprü kurmak: Gamze Tokuz

- 44 TikTok üzerinden büyük teknoloji savaşı
- 47 Temiz hava hasreti
- 50 Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi
- 52 Covid-19 için önlemler ve ozon terapi
- 55 İzmir'de Covid-19 aşısı için önemli başarı
- 56 Sana bir tepeden bakmak isterdim Üsküp
- 60 Basında İAOSB

KOBİ'lere İmalat Sanayinde Dijitalleşme çağrıları

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi seminerleri kapsamında online olarak düzenlenen KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı konulu toplantıya katılan KOSGEB İzmir Müdürlüğü Uzmanı Hasan Kahraman, Bölge katılımcıları ve çalışanlarına "İmalat Sanayinde Dijitalleşme" temalı projenin teklif çağrılarına ilişkin detayları aktardı.

Kahraman'ın, "İmalat sanayi sektöründe dijitalleşme sürecine katkı sağlayabilecek yerli teknoloji geliştiricisi KOBİ'lerin desteklenmesi" ve "İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin üretim ve ilişkili iş süreçlerinde dijital teknolojilerden yararlanma düzeyinin artırılması" çağrılarının detaylarını

aktardığı toplantıda, başvuruların 22 Temmuz-17 Eylül 2020 tarihleri arasında kabul edileceği bildirildi.

Üst limit 1 milyon lira

Uygulama şeklinin proje esaslı olduğu programın temel amacının; KOBİ'lerin geliştirilmesi olduğuna dikkat çeken Kahraman; 250 çalışandan az istihdam gerçekleştiren ve yıllık bilanço toplamı veya net satış hasılatı 125 milyon TL'nin altında olan KOBİ'lerin diğer şartları da taşımaları halinde KOBİGEL çağrısına başvuru yapabileceklerini söyledi.

Program kapsamında destek üst limitinin 1 milyon TL olduğunu belirten Kahraman,

"İşletmeler bu desteğin 300 bin TL'sini geri ödemesiz, 700 bin TL'sini ise geri ödemeli olarak kullanabilecek. Burada yapılan önemli bir değişiklik var ki o da desteğin hem geri ödemesiz hem de geri ödemeli olanı kapsayacak şekilde birlikte kullanılmak zorunda olmasıdır. Personel giderlerine uygulanacak destek limiti yüzde 100 olmakla beraber, erken ödeme destek oranımız yüzde 50 olarak uygulanacaktır. Proje süremiz en az 8 ay, en fazla 20 aydır. Desteklenecek gider türlerimiz ise makine teçhizat, personel, yazılım ve hizmet alanlarıdır. Her iki çağrıda da proje konusu üründe entegre çalışmak kaydıyla birden fazla teknoloji alanı seçilebilir" dedi.

Ar-Ge ve teknoloji ön planda

Proje teklif çağrılarına uygun olan konuları da aktaran Kahraman, bu kapsama; büyük verinin analitik yöntemlerle işlenmesi ve imalat sanayinde kullanımı, imalat sanayinde nesnelerin interneti, imalat sanayinde

endüstriyel robot teknolojileri, imalat sanayinde akıllı sensör teknolojileri, yapay zekaya dayalı siber fiziksel akıllı fabrika sistem ve bileşenleri, imalat sanayinde siber güvenlik, imalat sanayinde akıllı ve esnek otomasyon sistemleri ile imalat sanayinde artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik teknolojileri başlıklarının uygun olduğunu açıkladı.

Hasan Kahraman, "2020-01 kodlu çağrıya NACE kodlarıyla beraber; 26- Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, 28-Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı, 30.3-Hava ve uzay araçlarıyla ilgili makine imalatı, 33-Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı, 61-Telekomünikasyon, 62-Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler, 63.1-Veri işleme, barındırma ve ilgili faaliyetler; web portalları alanlarında faaliyet gösteren KOBİ'ler başvurabilecekken, 2020-02 kodlu çağrıya NACE REV 2 sınıflamasına göre imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren KOBİ'ler başvurabilir. Her iki çağrıda da çalışan kısıtlaması bulunmamaktadır. Mali büyüklük kısıtı ilk çağrıda yokken, ikinci çağrıda işletmenin 2019 yılı net satış hasılatının minimum 500 bin TL olması gerekmektedir. Önemli kriterlerden birisi, ek puan kriteridir. Daha önce başarıyla tamamlanan kamu projesi olan işletmeler ve ikinci çağrımız için orta-yüksek veya yüksek teknoloji sektöründe yer alan işletmeler, ilave ek puan alma şansına sahip olacaktır. Proje bütçesi ek kriterimizde ise birinci çağrıda sınır bulunmazken ikinci çağrıda işletmenin net satış hasılatı değerini geçemez" şeklinde konuştu.

İşlemler ve istenilen belgeler

Değerlendirilecek süreç içerisinde istenilecek belgelere de değinen KOSGEB İzmir Müdürlüğü Uzmanı Kahraman, şu bilgileri verdi:

"Birinci çağrıda Satın Alma Niyet Beyanı olması gerekiyor. Bu beyanın sunulmaması ilk etapta revizyon konusuyken, ikinci etapta ret gerekçesi olarak yer almaktadır. Bununla birlikte ek puandan yararlanabilmek için

KOBİ'lerin imalat sanayinde dijitalleşme sürecine katkı sağlayabilecek yerli teknoloji geliştirmesi, üretim ve ilişkili iş süreçlerinde dijital teknolojilerden yararlanma düzeylerinin artırılmasına yönelik destekler proje bekliyor.

tek talep edilen her bir gider için proforma fatura, teklif mektubu, hizmet sağlayıcı web sitesinden alınan ürün-fiyat bilgisi, hizmet sağlayıcının fiyat teklifine ilişkin e-postası gibi piyasa fiyat araştırma bilgisi bulunmaktadır. Bu bilgiler başvuru formuna işlenecek ve işletmede muhafaza edilecektir. Bunun dışında giderler için bir değişiklik yapılarak 75 bin TL üzerindeki giderler için minimum 2 adet fiyat bilgisinin proje başvurusuna eklenmesine gidilmiştir. Giderler, Değerlendirme Kurulu'nun uygun bulması halinde, kurulun uygun gördüğü tutarlar üzerinden destek oranı uygulanarak KDV hariç olarak desteklenecektir. Burada işletme 500 bin TL gider koyabilir, ancak kurul 500 bin TL yerine 400 bin TL'lik destek vermeyi uygun bulursa, kurulun verdiği karar esas alınacaktır. Değerlendirme Kurulu 2 KOSGEB üyesi ve 2 Bağımsız Değerlendiri-

başarılı tamamlanmaya ilişkin belgelerin de sunulması gerekmektedir. Proje çağrılarında istenecek bilgiler; des-

ci yani üniversite öğretim üyeleri arasından seçilmektedir. Son kurul değerlendirmesinde kabul edilen projeler; başvuru esnasında alınan taahhünameyle birlikte kurul kararının da kayda alınmasıyla, proje uygulama süreci başlayacaktır. Destekleme kararı alındıktan sonra, işletme proje başlangıcından itibaren 4 ay içerisinde erken ödeme desteğinden faydalanmak için başvurusunu yapabilecektir. Projeye ilişkin giderlere yönelik destek talepleri ise her ara faaliyet raporundan sonra 4'er aylık dönemler halinde yapılacaktır. Destek ödemesi mutlaka hem geri ödemeliyi hem de geri ödemesizi kapsayacak şekilde yapılmalıdır. İşletme projesini kurula sunacak, kurul uygunluğuna karar verecek ve proje etkilerinin 1 yıl sonra KOSGEB tarafından izlenmesi gerçekleştirilecektir."

İSO'nun ikinci 500 listesinde 9 İAOSB firması yer aldı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2019" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Listede Ege Bölgesi Sanayi Odası'na kayıtlı 38 firma bulunuyor. Bu firmalardan 9 tanesi de İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyetlerini sürdürüyor.

İSO tarafından yapılan açıklamaya göre 2019 yılında İSO İkinci 500'ün üretimden satışları yüzde 14,2 oranında artarak 137,5 milyar TL'den 157 milyar TL'ye yükseldi.

Dünya ticaretinde korumacılık ve yavaşlamanın, KOBİ'lerin küresel değer ve tedarik zincirlerine katılımını zorlaştırdığı bir yıl olan 2019 yılındaki bu artış, 2017'deki yüzde 30,9 ve 2018'deki yüzde 27,8'lik artışlarla kıyaslandığında, üretimden satışlardaki büyüme performansının yavaşladığına işaret etti. Söz konusu bu oran aynı zamanda son 3 yılın en düşük artışı olarak dikkat çekti.

İSO İkinci 500 arasındaki 463 şirket, üretimlerinin önemli bir kısmını dış pazarlara yapıyor. Dolayısıyla üretimden satışların artış hızındaki bu düşüşte, iç pazar kadar dış pazar taleplerindeki bozulma da etkili oldu. Üretimden satışlar büyüklüğüne göre; İSO İkinci 500'ün birincisi, 482 milyon 130 bin lira ile "Panasonic Life Solutions" oldu. 482 milyon 54 bin liralık satışlarıyla "Kervan Gıda" ikinciliği alırken, 481 milyon 440 lira ile de AKA Otomotiv üçüncü sırada yer aldı. 2018 yılında 413,7 milyon ile 177,8 milyon TL bandında üretimden satış yapabilen şirketlerin girebildiği İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında bu bant 2019 sıralamasında 482,1 milyon ile 201,2 milyon TL arasında oluştu.

İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 104 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 43 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki

İSO 1000 dışından giren yeni firma sayısı ise 61 oldu. 2018 yılının İSO İkinci 500 listesinden İSO 500'e çıkan firma sayısı ise 35 olarak gerçekleşti.

"İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Kuruluşu-2019" araştırması, KOBİ ölçeğindeki sanayi kuruluşlarının bir anlamında röntgenini çekerken, bu şirketlerle ilgili tıpkı İSO 500'de olduğu gibi birçok önemli veriyi ortaya koyuyor. Bunlardan bazıları Türkiye'nin KOBİ'lerinin güçlü yönlerini, bazıları ise zayıf yönlerini göstermesi açısından önemli ve dikkat çekici.

İSO İkinci 500'ün bu yıl açıklanan verileri içinde gelecek adına umut veren konular; şirketlerin teknoloji, Ar-Ge ve ihracat performansları oldu.

Gururumuz oldular

İstanbul Sanayi Odası "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2019" araştırmasında sırasıyla yer alan İAOSB'li firmalar:

- Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.
- Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.
- ZF Lemförder Aks Mod. San. ve Tic. A.Ş.
- Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.
- Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
- Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Mayteks Örmek San. ve Tic. A.Ş.
- Katmerciler Araç Üstü Ekip. San. ve Tic. A.Ş.

MB'den faiz kararı: Sıkı politikaya devam

Türk Lirası'nda yaşanan sert değer kayıpları sonrasında sıkılaştırma adımlarına hız veren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) merakla beklenen faiz kararını açıkladı. Politika faizini yüzde 8,25'te bırakan TCMB, "mevcut sıkılaştırma yönetimi" ile yola devam edileceği mesajını verdi.

Öte yandan TCMB bir hafta vadeli swap faizini yüzde 8,25'ten yüzde 9,75'e yükseltti. Swap faizi, öncesinde yüzde 8,25 ile politika faizine endeksliydi. Merkez Bankası'nın mevcut durumda 11,2 milyar dolarlık swap portföyü bulunuyor.

Fonlama maliyeti çift hane yolunda

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) sıkılaştırma adımları kapsamında geleneksel yöntemle açtığı repo ihalesinde ortalama yüzde 11,3 basit faizden 10 milyar

TL fonlama sağladı. TCMB miktar yöntemiyle repo ihalesi de açmazken bankalararası para piyasasında bankaların

gecelik vadede borç alabilme limitlerini de düşüreceğini açıkladı. Bankacılar, ilgili adımlarla TCMB'nin piyasaya yüzde 11,25 seviyesindeki geç likidite penceresi (GLP) fonlamasına yönelme konusunda mesaj verdiğini belirttiler.

Borçlanmada da limitler aşıldı

Ocak-Temmuz döneminde bütçe açığı 139 milyar 147 milyon TL ile bütçede 2020 yılı için hedeflenen 138 milyar 873 milyon TL'lik miktarı aştı. Salgın nedeniyle bütçe finansmanında

yoğun olarak borçlanma aracı kullanıldı. Bütçe açığının ilk 7 ayda 139,1 milyar lirayla yıllık hedefi aşmasının

yanında, Temmuz ayı itibarıyla kamunun bütçe tanımlı net borçlanması da 166 milyar liraya ulaşarak, ilave olanaklar dahil belirlenen limitlerin 11 milyar lira üzerinde gerçekleşti. Hazine; merkezi yönetim bütçe gelir-gider farkı kadar "net" borçlanma yapabiliyor.

Bankacılık sektörünün kredi hacmi arttı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültene göre, sektörün kredi hacmi 14 Ağustos ile biten haftada 31 milyar 927

milyon lira artış gösterdi. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 3 trilyon 431 milyar 161 milyon liradan 3 trilyon 463

milyar 88 milyon liraya yükseldi. Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), 62 milyar 108 milyon lira arttı. Söz konusu haftada yüzde 1,9 yükselen bankacılık sektörü toplam mevduatı, 3 trilyon 352 milyar 141 milyon lira oldu.

Tüketici kredilerinde artış devam ediyor

Tüketici kredileri tutarı, 14 Ağustos ile biten haftada 8 milyar 797 milyon lira yükselerek 650 milyar 778 milyon liraya çıktı. Söz konusu kredilerin 270 milyar 504 milyon lirası konut, 9 milyar 921 milyon lirası taşıt ve 370 milyar 353 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 3 milyar 207 milyon lira artarak 570 milyar 205 milyon liraya yükseldi. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları ise yüzde 2,2 artarak 125 milyar 955 milyon liraya çıktı.

İlk 7 ayda karşılıksız çek tutarı geriledi

Bankalara, 2020 yılının Ocak-Temmuz döneminde ibraz edilen 404 bin keşideciye ait 7,8 milyon adet çekin toplam tutarı 519 milyar lira oldu. Türkiye Bankalar Birliği'nden

yapılan açıklamaya göre, geçen yılın aynı dönemine göre çek adedi yüzde 22, tekilleştirilmiş keşideci sayısı ise yüzde 13 ge-

rilerken, çek tutarı aynı kaldı. Bankalara ibraz anında karşılıksız çıkan 21 bin keşideciye ait 133 bin adet çekin toplam tutarı 8 milyar lira oldu. Karşılıksız işlemi yapılan 12 bin keşideciye ait toplam 2 milyar lira tutarındaki 33 bin çek daha sonra ödendi.

E-ticaret 6 ayda 91,7 milyar lira

Ticaret Bakanı Ruhsat Pekcan, e-ticaret hacminin 2020'nin ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 64 artışla 55 milyar 900 milyon liradan 91 milyar 700 milyon liraya ulaştığını bildirdi. Pekcan, "Bunun yüzde 91'i (83,3 milyar lirası) yurt içi harcamalardan, yüzde 5'i (4,5 milyar lira) Türkiye'nin diğer ülkelerden alımları, yüzde 4'ü de diğer ülkelerin Türkiye'den alımlarını kapsamaktadır" ifadesini kullandı. Toplam e-ticaretin 58 milyar lirası (yüzde 63,3) kartlı ödemelerle, 30,1 milyar lirası (yüzde 32,7) havale/EFT yoluyla gerçekleşti.

İhracatta miktar arttı birim değeri azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı dış ticaret endekslerine göre, İhracat Birim Değer Endeksi Haziran'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 azaldı. Endeks bu

dönemde, gıda, içecek ve tütün de yüzde 4,3 artarken, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 7,4, yakıtlarda yüzde 42,4 ve

imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,6 düştü. Endeks, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,1 azalış gösterdi. İhracat Miktar Endeksi ise Haziran'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18,5 artış gösterdi.

Covid-19'a rağmen ABD ikinci pazar

ABD, bu yıl Covid-19'a rağmen Türkiye'den ithalatını sürekli artıran nadir ülkelerden biri oldu. Temmuz ve Ağustos'ta yüksek artışlar yaşandı. Ticaret Bakanlığı verilerine göre ilk 7 ayda 5,56 milyar dolar ihracat ile Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında 3 sıra birden yükselerek ikinci sıraya yerleşti. Ülkeye ihracatını 100 milyon dolardan fazla artıran halı sektörü bu yükselişte en önemli rolü oynarken onu 85 milyon dolar ile çelik, 83 milyon dolar ile mücevher ve 65 milyon dolar ihracat ile de hazır giyim sektörü izledi.

YD-ÜFE Endeksi Temmuz'da arttı

Yurt Dışı Üretici Endeksi (YD-ÜFE), Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 1,64, geçen yılın Aralık ayına göre yüzde 17,23, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,49 ve

12 aylık ortalamalara göre yüzde 7,2 arttı. Sanayinin iki sektörünün bir önceki aya göre değişimlerine bakıldığında,

madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yüzde 1,66 ve imalat sanayisi sektöründe yüzde 1,64 artış gerçekleşti. Ana sanayi gruplarında aylık olarak; ara malında yüzde 1,61, dayanıklı tüketim malında yüzde 2,25, enerjide yüzde 9,36 artış kaydedildi.

Sanayici ikinci yarı açıkları kapatacak

Sanayiciler, normalleşmenin ardından salgın sırasında yaşadıkları kayıpları ikinci yarıda kapatmak için harekete geçti. İlk 6 ayda ağırlıklı olarak iç pazarla ayakta kalan sanayide özellikle Temmuz ayı ile birlikte ihracatta toparlanma hızlandı, yurt dışından siparişler arttı. Dünya gazetesinin araştırmasına göre; kimyadan mobilyaya birçok sektör yıl sonunda 2019'un rakamlarını yakalamayı öngörürken, otomotiv gibi bazı sektörler de iç pazarda geçen yılı sollamayı hedefliyor. Üretime verilen desteklerin devam etmesi isteniyor.

Maliyetler makinede 'ikinci el'i başlattı

Sanayiciler, yüksek döviz kurları ve pandeminin yarattığı belirsizlik ortamında 'işleri durmasın' diye ikinci el makine piyasasına yöneldi. Sanayici ayrıca ileri teknoloji

yatırımlarını da öteledi. Makine sektörü yılın ilk yarısında yüzde 30 daraldı. Dünya gazetesinin haberine göre Makine

sanayicileri, bu gidişe 'dur' denilmesi için devletten teşvik ve düşük faizli finansal destek bekliyor. Sektör, böylece Türkiye'nin ileri teknoloji makinelere yatırım yapabileceğini ve rekabetçiliğini kaybetmeyeceğini savunuyor.

İstihdam endeksi yüzde 2,7 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın Nisan-Haziran dönemine ilişkin iş gücü girdi endekslerini yayımladı. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında takvim etkilerinden arındırılmış İstihdam Endeksi, yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 azaldı.

Alt sektörler itibarıyla; sanayi sektöründe yüzde 1,5 artış, inşaat sektöründe yüzde 9, ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 4 düşüş kaydedildi. Çalışılan Saat Endeksi de, 2020 yılı 2. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 29,3 azaldı.

Tüketici güveninde gerileme yaşandı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ağustos ayı Tüketici Güven Endeksi verilerini açıkladı. Tüketici güveni Ağustos'ta önceki aya göre yüzde 2,2 düştü. Temmuz ayında 60,9

olan endeks, Ağustos ayında 59,6'ya geriledi. 12 aylık döneme ilişkin Hanenin Maddi Durum Beklentisi Endeksi Temmuz

ayında 80,6 iken, Ağustos ayında yüzde 3,5 oranında azalarak 77,8 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin Genel Ekonomik Durum Beklentisi Endeksi ise Temmuz ayında 82,2 iken, Ağustos ayında yüzde 3,3 oranında düşüşle 79,5'e geriledi.

Fitch'in Türkiye kredi notu: BB-

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu BB- olarak açıkladı, görünümünü ise durağandan negatife revize etti. Kuruluş değerlendirmesinde dış finansman risklerinin kötüleştiğine dikkat çekti. Döviz rezervlerinin azalmasının, zayıf para politikasının ve kısmen güçlü bir kredi teşviki ile beslenen cari açığın dış finansman risklerini daha da artırdığını kaydetti. Fitch ayrıca, reel faiz oranlarındaki keskin düşüşün enflasyon beklentilerini ve para politikasının güvenilirliğini zayıflattığını da ifade etti.

Moody's: Küresel ticaret toparlanıyor

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, küresel ticaretin toparlanma belirtileri gösterdiğini, ancak Covid-19 vakalarındaki artışın ticaretteki toparlanma-

ya yönelik yeni riskler oluşturduğunu bildirdi. Küresel ticaretin Nisan ve Mayıs aylarında yaşadığı zayıflamanın ardından çoğu

ülkede senkronize bir gelişme gösterdiğine işaret edilen açıklamada, "Ancak ticari faaliyet, 2020'nin geri kalanında tüketici talebindeki yavaş toparlanmanın etkisiyle kademeli olarak artacaktır" değerlendirilmesinde bulunuldu.

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Covid-19 döneminin ekonomideki yansımalarını yorumlayan ekonomistler; istihdam, markalar, banka kredileri, gelir seviyeleri ve bütçe harcamalarına değindi.

Krizlerin üçüncü aşaması: İstihdam krizi

Servet Yıldırım

Krizlerin aşamaları vardır. Genellikle önce finansal piyasaları vururlar; borsalar çöker; para birimleri değer kaybeder; ciddi faiz hareketleri görülür. İkinci aşamada üretimi vurur; ekonomiler hızla yavaşlar; bazı çeyreklerde büyüme yerine daralmalar görülür. Üçüncü aşaması ise istihdam krizidir. Yüksek ve inatçı işsizlik dönemidir. Hatta bazı ülkelerde krizlerin sosyal krizlere dönüşmeye başladığı andır bu. 2008’de başlayan küresel krizde bu seyri birçok ülkede aşama aşama çok net gözlemiştik. Covid-19’da ise aşamalar biraz daha iç içe geçmekle birlikte birçok ekonomide benzer bir seyir izleniyor. TÜİK’in en son açıkladığı Mayıs

rakamları Türkiye’nin de yüksek ve inatçı işsizlik aşamasında olduğunun işaretlerini veriyor. Manşet rakamlara bakıp işsiz sayısının bir yıllık dönemde 4,1 milyondan 3,8 milyona gerilemiş olması görünüşte olumlu ancak aldatıcı.

Detaylara inildiğinde o kadar iyimser olunamıyor. Ekono-mimiz son bir yılda işsiz kategorisinin ya da tanımının dışına çıkan 331 bin kişiye iş yaratmış mı? Hayır. Çünkü istihdam edilenlerin sayısı 28,2 milyondan 25,8 milyona inmiş. Yani 2,4 milyonluk istihdam kaybı var. Durumu daha iyi anlamak için detaylara bakmakta fayda var.

Türkiye’nin 15 ve üzeri yaşta olan “çalışabilir nüfusu” Mayıs itibarıyla sona eren son bir yılda 123 bin 763 kişi artarak 62,4 milyona yükselmiş. Buna paralel olarak işgücünün de artmış olmasını beklersiniz ama artmamış. Toplam işgücü 2,7 milyonluk düşüş ile 32,4 milyondan 29,7 milyona inmiş. Yani nüfusumuz artmaya devam ettiği halde işgücümüz daralmış. Oysa sağlıklı bir ekonomide tersinin olması beklenirdi. Yine TÜİK açıklamasının detaylarından işgücüne dahil olmama nedenlerine baktığımızda iş aramayan ancak çalışmaya hazır olan 4,7 milyon kişi olduğunu görüyoruz. Bir yıl önce bu sayı 2,3 milyondur.

Yani bir yılda 2,4 milyon kişi daha çalışmaya niyetlenmiş. Bu arada işgücüne dahil olmayanların üçte birini oluşturan "ev işleri ile meşgul olanlar"ın sayısı 11,2 milyondan 10,2 milyona inmiş. Neredeyse 1 milyon kişi

aktif olarak iş aramasa da çalışma ihtiyacı duymaya başlamış ki bu da eve giren gelirin yetersiz kalması ile ilişkili bir gelişmedir. Hanelerin ekonomik durumundaki bozulmaya işaret eder.

Krizler şirketlerin, markaların ve bunları yönetenlerin gerçek yüzlerini ortaya çıkarır. Yalın ve çıplak bir "karakter" gözler önüne serilir. Kim sorumlu, kim kurnaz, kim fırsatçı... Egolar sorumluluklar ile savaşıyor. "Ben" merkezlik, sandalyesini bir türlü "biz" merkeziliğe vermek istemez.

Covid-19 dönemi bize bir kez daha markaların, şirketlerin ve bunları yönetenlerin gerçek yüzünü gösteriyor. Örneğin; karar süreçlerinde öncelik finansallarda mı, çalışanların ve ailelerinin sağlığı, iş ortamının korunaklı bir şekilde yeniden düzenlenmesinde mi, tedarikçilerin durumu mu? Tabii ki hepsi birden aynı zaman dilimi içinde değerlendirilmesi gereken hususlar ama bunların yönetim şekli "karakterimizin" ipuçlarını veriyor.

Pazarlama dünyasının önde gelen düşünürlerinden Martin Lindstorm bazı şirketlerin davranışları ve kararları karşısında şaşkınlığı-

Korona günlerinde sorumlu, fırsatçı ve kurnaz markalar

Salim Kadıbeşegil

nı gizlemiyor ve "bunlar sanki bir daha tüketicinin karşısına çıkmayacaklarmış gibi davranıyorlar" [HYPERLINK "http://www.mycustomer.com/marketing/strategy/coronavirus-will-make-or-break-brand-reputations-which-will-it-be-for-you"](http://www.mycustomer.com/marketing/strategy/coronavirus-will-make-or-break-brand-reputations-which-will-it-be-for-you) diyor.

Sorumlu markalar olarak değerlendirilen ligde yer alanlar bu süreçte ilgili konularda katılımcılığı, ortak aklı teşvik eden ve kararların "birlikte" alındığı gerçeğiyle buluşturuyor bizi. Fırsatçı ve kurnaz markalar ise tepedeki yöneticiler-

rin "finansal korunaklılık" odaklı bakış açısı ile "travmatik" korkulara kapılarak tek başlarına karar alma yolunu tercih ettiklerini ortaya koyuyor.

Tabii ki, son sözü her zaman olduğu gibi tüketici ve toplum söyleyecek ama Covid-19 dönemi "neyin ne olduğu, kimin kim olduğunu" anlayabilmemiz açısından tam bir laboratuvar ortamı.

Merkez Bankası'nın 'net rezervleri', 'brüt rezervleri' ve 'kullanılabilir rezervleri' son haftalarda sık sık tartışma konusu yapılıyor.

Yıllar önce Dresdner Bank ile yapılan Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesapları anlaşması nedeni ile rezervlerimizin bir bölümü söz konusu bankada bloke edilmiş durumda idi. Artık böyle bir blokaj olmadığına göre, Merkez Bankası'nın tüm rezervleri kullanılabilir durumdadır.

Brüt rezervler Merkez Bankamız'ın altın dahil tüm rezervlerini ifade ederken; net rezervler, Merkez Bankamız'ın bankalara ve diğer mali kuruluşlara olan borçları düşüldükten sonraki rezerv

**Merkez'in
rezerv sorunu yok**

Yaman Törüner

miktardır. Bu borçlar arasında Döviz Munzam Karşılıkları ve Merkez Bankamız'ın swap yoluyla bankalardan edindiği döviz varlıkları bulunur. İster brüt, ister net rezervler gündeme gelsin bu rezervlerin tümü Türkiye Cumhuriyeti ihtiyacı için "kullanılabilir" durumdadır.

Dışarıdan bakışla, yapılan swap işlemleri ile bankaların döviz pozisyonlarına müdahale ediliyor olması anlamı çıkarılabilir ve bankaların dışarıdan bulacakları kredilerin miktarı ya azalabilir ya da fiyatı yükselebilir. Bu nedenle, swap işlemlerine başvururken

çok dikkatli davranmak ve 'default' yaşatmamak gerekmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) geçtiğimiz günlerde hanehalkı tüketim harcamalarının yüzde 20'lik gruplara göre dağılımını açıklamıştı. Bu da bir göstere tabii ki ama daha küçük yüzdelere bölünmüş gruplar harcamadaki çarpıklığı daha somut biçimde ortaya koyar.

En yoksul yüzde 5, harcamasının yaklaşık yüzde 34'ünü gıdaya, yüzde 35'ini de konutla ilgili giderlere ayırıyor. Oysa gıdanın tüm hanelerin harcamasındaki payı yüzde 21, konutun yüzde 24. Ama yoksullar, bu kalemlere daha çok para ayırmak durumunda.

En yoksul yüzde 5, toplam harcamadaki payı yüzde 16'yı aşan ulaştırmaya ise yalnızca yüzde 5 pay ayırıyor. Çünkü ulaştırma kapsamında otomobil alımı da var, akaryakıt da,

**Kim nereye
ne harcıyor?**

Alattin Aktaş

seyahat harcaması da. Yoksul kesim ne otomobil alıyor, ne doyusya seyahat edebiliyor çünkü.

Biraz önce en yoksul yüzde 5'lik grubun toplam harcamasının yüzde 34'ünü gıdaya, yüzde 35'ini ise konutla ilgili giderlere ayırmak durumunda kaldığını belirttik. Bu yüzde 5, harcamasının yüzde 34'ünü gıdaya ayırıyor ama toplam gıda harcamasından ancak 2,5 pay alabiliyor. Düşünün, bu yüzde 5'lik kesimin eline geçen para aslında ne kadar az.

En zengin yüzde 5 ise toplam harcamasının yalnızca yüzde 12'sini gıdaya ayırıyor. Ne var ki bu yüzde 12, toplam gıda harcamasının yüzde 7,4'ü demek.

Yüzde 34, yüzde 2,5'e denk düşüyor; yüzde 12 ise yüzde 7,4'e...

Temmuz ayı bütçe verileri artan yurt içi tüketimin normal düzeylere geldiğini ortaya koydu. Ancak bütçe henüz normalleşmedi. Çünkü bütçenin harcama tarafı bu yıl Covid-19 nedeniyle yüksek seyrediyor.

Faiz hariç giderler içinde en büyük kalem olan cari transferler 30 milyar liradan 58,9 milyar liraya yükseldi ve yüzde 95,5 arttı. Doğal olarak bütçenin gelir tarafı güçlenmiş olsa da, yüksek açık sürüyor.

Verilere göre Temmuz'da bütçe harcamaları yüzde 39, faiz hariç giderler yüzde 42 arttı. Vergi gelirlerinin yüzde 30,3 artması ise harcamaları karşılamada yetersiz kaldı. Ge-

Kendisi negatif, sonuçları pozitif

Abdurrahman Yıldırım

çen yılın Temmuz ayındaki 9,9 milyar liralık bütçe fazlası bu yıl 29,7 milyar liralık açığa dönüştü.

Yurt içi talebin güçlü seyrettiğini gösteren dolaylı vergilerden Dahilde Alınan KDV Temmuz'da yüzde 52, Özel Tüketim Vergisi yüzde 80,5, İthalde Alınan KDV yüzde 23, Damga Vergisi yüzde 18, harçlar yüzde 96,6 artış kaydetti.

Vergi gelirleri, dolaylı vergilerin etkisinde son bir yılda yüzde 30 artarak 76 milyar liraya vardı.

Temmuz ayındaki güçlü artışla 7 aylık dönemdeki vergi gelirleri 412 milyar liraya ulaştı ve yüzde 12,5 büyüdü.

Küresel ölçekte Temmuz ayının ikinci yarısında yaşanan piyasa eğilimleri, orta vadeli beklentiler ve sistemi oluşturan kurumsal yapı açısından iyi şeyler söylemiyor. Olabildiğince gerçekçi olunmasının sistematik çöküş anlamına geldiği giderek belirginleşiyor. Bu nedenle hem finansal eğilimler ile ekonomik olanlar geçici bir süre için ayrışmaya zorlanıyor, hem de jeopolitik uzlaşmazlıkların temelindeki çıkar çatışmaları konusunda çok sürprizli bir final aşamasına geçiliyor.

Bu yılın ilk yarısında sermaye piyasalarında yaşanan kayıplar ve bunların süratle geri alınması için para otoritelerinden gelen sınırsız destekler, hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını teyit etti. Orta vadeli ekonomik beklentiler, varlık değerle-

Yapay zorlamalar artık zaman kazandırmıyor

Uğur Civelek

rinin gerilediği seviyelerde dalgalanmasını veya daha da gerilemesini gerektiriyordu; fakat bu duruma izin verilmedi. Riskten kaçınma paniğinin büyümesi ve sistematik çöküşün herkesi hazırlıksız yakalaması olasılığı, güçlü olduğu varsayılanlar tarafından kabul edilebilecek bir durum değildi.

Ancak gelişmeler umulan çizgide olmadı. Paniğin güven bunalımına dönüşerek sistemi çökertmesi önlenmedi, fakat büyük yan tesirleri ve katlanılabilir olmayan maliyetleri görmezden gelmek zorunda kalındı. Para otorite-

teleri hesapsız alımları ile paniği durdurdu, ancak riskten kaçınma eğilimini terse çeviremedi; bilançosunu hesapsızca büyütürken kimsenin almak istemediği devasa riskleri üstlenmek zorunda kaldı.

Bestenigar PEKER

43 yılda 61 ülkeye uzanan el **ELEKTRAL**

Yiyecek, içecek, güvenlik, savunma sanayi derken artık sağlık deyince de akla gelen ilk markalar arasında yer alan Elektral, ürettiği ürünlerle, yaptığı ihracatla 61 ülkede Türk Malı kalitesini yaşıyor. 1993 yılında İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarına yerleşen ve günümüzde hala Türkiye'de ürün yelpazesini yaptığı yüksek teknoloji makinelere

genişleterek dünyada ilklere imza atan Elektral Elektromekanik San. ve Tic. A.Ş.'nin ikinci kuşak temsilcilerinden aynı zamanda şirket Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Erdem Dinçsoy ile Elektral markasının başarı merdivenlerini tırmandık.

● *Elektral'ın kuruluşundan bugünlere uzanan hikayesini kısaca aktarabilir misiniz?*

Elektral'in DNA'sında yenilik var, inovasyon var. Elektral baktığı şeylere 'nasıl daha iyisini üretebilirim' gözüyle bakan bir firma. İhracat ve inovasyon alanındaki ödülleri de bunu perçinliyor.

inovatif yaklaşımları, ihracat başarısı ve kendini bu işe adanmış uzman kadrosu ile ülkemizde yapılamayanları yaparak dünyada ilkleri başarıyor ve büyüyerek ilerliyor. Neticesinde de İhracatın Yıldızı Birincilik Ödülü ve İnovasyon Birincilik Ödülü gibi ödüllere layık bulunuyor.

Birçok ürünü A'dan Z'ye kendi bünyesinde üreten firmamız aynı zamanda T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Merkezi statüsünde çalışmalarına devam ediyor. İyi bir makine parkur yapısı var. İnsandan ziyade makinelerle üretim sağlıyoruz. Firmamızın dış kaynaklardan çok iç kaynak çözümleriyle gelişmesini tamamlıyoruz. Bugün yüzde 85'ten başlayıp yüzde 96'lara varan yerli malı oranı ile ürettiğimiz makinelerden sertifikalı ürünlerimiz var. Dolayısıyla firmamız gerçekten birçok üründe kuluçka alanı yaratmış, en yüksek kalitede ürünleri üreten, bu kaliteyi sağlama amacıyla da kendi bünyesinde sac kesim, büküm, lazer kesim,

kaynak, talaşlı imalat, kalıplar, kalıp hazırlama atölyeleri, poliüretan, plastik baskı, press, nitrojen sıvı, nitrojen imalat tesisi son derece gelişmiş UV Işın teknolojisi ile çalışan bir toz boyama fabrikasıdır. Kendi klasmanında ve sektöründe Uzak Doğu, Orta Asya Bölgesi için bu özelliklere sahip olan ilk ve tek tesistir.

Elektral, 1978 yılında Yüksek Mühendis Sayıl Dinçsoy tarafından Devlet Planlama Teşkilatı'nın teşvikiyle İzmir'de kuruluyor. Genel amacı; Türkiye'de üretilmeyen cihazları üretmek, ürettiği ürünleri ihraç ederek ülkeye katma değer kazandırmak ve istihdam yaratmak. Bu anlamda da hedefi her zaman yüksek teknolojiye cihazlar üretmek olmuş. Firmamız ilk başlarda Anadolu Caddesi üzerinde bulunan küçük bir atölyede başlıyor ve zamanla büyüyor. Sonra da 1993 senesinde İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yerini alıyor. Yine burada

● **Markanız yüksek katma değerli ürünler bazında çok başarılı işlere imza atıyor. Elektral'i teknoloji ile özdeşleştiren bu başarının temel bileşenleri nelerdir?**

Elektral'in DNA'sında yenilik var, inovasyon var. Dolayısıyla Elektral baktığı şeylere 'nasıl daha iyisini üretebilirim' gözüyle bakan bir firma. Kadromuzda aynı bu şekilde olduğundan iç bünyemizdeki dinamikler de bunu besliyor. En alttaki çalışanımızdan, en üstteki kadromuza kadar herkes bu düşünceyle bu paylaşımı sağlayabiliyor. Dolayısıyla da yeni işlere başarıyla imza atabiliyoruz.

● **Elektral markasının sağladığı 'en'ler ve gerçekleştirdiği 'ilk'ler neler?**

Elektral, 43 senelik geçmişinde hep 'en ve ilk'leri yapmış bir firma. Ürettiğimiz bütün üretim konuları neredeyse Türkiye'de ilk kez üretilmiş ürünler. Bunlar; otomotiv test cihazlarından enerji sistemlerine, çok çeşitli elektronik cihazlara kadar son dönemde de çokça gördüğünüz satış otomatları ve elektronik güvenlik cihazları da dahil olmak üzere yine ya dünyada konusunda en üst segment ya da ilk kez üretilmiş ürünlerdir.

● **Elektral markası hangi ülkelerde yer alıyor?**

Firmamız, belli bir projeksiyonda sınırlandığı bir yaklaşımı olmamakla beraber, dünya genelinde her yere satış yapma odaklı. Dolayısıyla bugün 60 ülke dediğimiz ihracat rakamımız yarın 61 oluyor. O yüzden ülke bazında çok net bir şey söylemek mümkün değil ancak dünya haritası üzerinde ürünümüzü satmadığımız çok az nokta vardır. Elektral, bir ürün de olsa, bir konteyner ürün de olsa her yere ihracat yapmaya çalışıyor ve bunu başarıyor.

● **Sürekli kendini yenileyen ve geliştiren bir markasınız. Bu doğrultuda yürüttüğünüz çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?**

Elimizden geldiğince kalite kriterlerimiz, el kitaplarımız bunu beslemeye çalışıyor. Bununla ilgili takım ödüllü alt yapılarımız ve teşvik sistemlerimiz var. Motivasyonumuzu hem kendimize hem çalışanlarımıza bu şekilde sağlamaya çalışıyoruz.

● **Elektral çok kısa sürede çok önemli cihazları hayatımıza kazandırıyor. Bunun son örneğini Maskematik'te gördük. Bu bağlamda yakın zamanda bizleri Elektral markası altında bekleyen yenilikler ve/veya makineler neler olacak?**

Elektral gerçekten yürümüyor, koşuyor. Bunu en son Covid-19 salgınında bizzat yaşadık, çok kısa sürede reaksiyon verdik. 13 Mart 2020 tarihinde Ankara'da bir güvenlik fuarımız vardı, oraya gittiğimde güvenlik metal dedektörlerimiz, iş güvenliği malzemesi ekipmanımız burada vardı. O zaman ülkemizde bu salgın yeni yeni başlıyordu ve devam ediyordu. Oradaki iş sağlığı güvenliği

Elektral; Türkiye’de yüksek mühendislik hizmetlerinin bir kuluçka alanı, ülkenin yüzünü ağartan projelerin mimarisini yaratan fabrika olmaya, yenilikleriyle insanlığa katkı sağlamaya devam edecek.

otomatının ismini maskematik yaparak bunu dünyada ilk yapan, vücuda getiren firma olduk. O zamanlarda maskenin nereden ve nasıl dağıtılacağı konusunda net

bir konsensüs daha sağlanamamışken biz bunun en mantıklı yolunu İzmir Büyükşehir Belediyesi ile dünyaya örnek olacak bir şekilde yaptık. Ve çok kısa bir sürede bunu vücuda getirdik. Örnek bir proje oldu, birçok noktada da uygulamalara devam etti, hala da devam ediyor. Yine aynı esnada termal tarayıcı dedektörler yaptık. Bugün gittiğiniz yerlerde, insanlara ateş eder gibi vücut sıcaklığı ölçüm cihazlarıyla insanların ateşini ölçüyorlardı. Bu çok doğru bir yöntem değildi. Biz bu yöntemi İZBAN’a yürürken 5 metre uzaklıktan insan vücut sıcaklığını 800 kere ölçer hale getirdik. Ve bunu da yine 1 ay gibi kısa bir sürede üretim bandımıza aldık ve ihraç ettik. Dolayısıyla Elektral gerçekten hızlı reaksiyon veren, Ar-Ge’yi sözde değil özde yapan, bu millete, bu ülkeye katkı sağlayan bir firma.

•Buraya kadar konuştuklarımızdan başka hangi çalışmalarınızı, görüşlerinizi ifade etmek istersiniz?

Kişisel koruyucu donanım otomasyon sistemimiz var. Bu bir iş sağlığı güvenliği otomatı. Bu sistem kişisel koruyucu donanım malzemesi tüketiminde yüzde 40 ekonomi sağlayan bir program ile otomasyon sağlıyor. 2’inci ve 3’üncü vardiya bu koruyucu malzemeleri rahatlıkla limitleri dahilinde ürünleri istedikleri miktarda 7/24 alabiliyorlar. Ve bu sistem tamamen kendi kendine bir döngü yaratarak iş kazalarını azaltıyor dolayısıyla haksız iş tazminatına da imkân bırakmıyor. Bu makineler Endüstri 4.0’ın önemli bir halkası olan İSG 4.0’ı oluşturuyor. Üretim konularında dünyanın aradığı çözümler olan ulaşılabilirlik ve hesap veri-

lebilirliği sağlıyor. Herhangi bir kişiye de ihtiyaç duymadan, firmaların SAP, ERP ve Ambar kontrol sistemlerine bağlanıp otomatik raporlamalar, limitlemeler, gerçek

zamanlı izlenebilirlik analizler, gelişmiş stok kontrol olanakları sağlıyor. Otomatik sipariş verme özelliğinin yanı sıra basit ve hızlı kullanıma sahip. Şu anda Türkiye’deki ilk 1000 firmanın belki yüzde 10’unda bu cihazlarımıza yer veriliyor. Dolayısıyla ben önümüzdeki dönemlerde pek çok işletmede iş güvenliği otomatlarımızın kendine daha da yer açacağını düşünüyorum. Bu anlamda Elektral, bu ülkede yüksek mühendislik hizmetlerinin bir kuluçka alanı, yeni mühendislerin yetiştiği bu ülkenin yüzünü ağartan projelerin mimarisini yaratan fabrika olmaya ve ihracatla ülkemize katma değer yaratmaya devam ederek yenilikleriyle hem insanlığa hem de dünyaya katkı sağlamaya devam edecektir.

Abdurrahman
ŞENOL

Yeni yürürlüğe giren Borçlar Kanunu'nun kira sözleşmesine ilişkin hükümleri

Kiracının ödeme yükümlülüğü kira bedeli ve yan giderlerle sınırlıdır. Kiracıya ek bir ödeme yükümlülüğü getiren her türlü sözleşme hükümü geçersiz kabul edilmiştir.

6 098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (TBK) genel olarak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ancak TBK'nın bütün hükümleri aynı tarihte yürürlüğe girememiştir. Nitekim kiracısı tacir ve özel hukuk veya kamu hukuku tüzel kişisi olan işyeri kiralari bakımından; TBK 322, 324, 330, 339, 341 342, 343, 345 ve maddelerinin yürürlüğü 8 yıl ertelenmiş ve nihayet 01.07.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Yürürlüğü 8 yıl süreyle ertelenen bu hükümler kiracısı tacir veya tüzel kişi olan işyeri kiralari bakımından geçerlidir. Bu bağlamda, bir ticarî işletmeyi kısmen de olsa kendi adına işleten gerçek kişiler (TTK m. 12/l) ile tüzel kişilerden ticaret şirketleri (kollektif, komandit, limited ve anonim şirketler ile kooperatifler) ve amacına ulaşmak için ticarî işletme işleten dernek ve vakıflar (TTK m. 16'l) tacir sayılırlar ve kiranın konusu işyeri kirası ise ertelemeye tabi olurlar.

Yukarıda belirtilen düzenlemelerden kira bedelinin belirlenmesine yönelik 344. maddesi, sözleşmedeki

ceza koşulu ile muacceliyet kayıtlarını geçersiz kılan 346. maddesi, kira ilişkisinin devrini düzenleyen 323. maddesi, kiralanan sözleşmenin bitiminden önce geri verilmesine ilişkin 325. maddesine işbu makalemiz içeriğinde yer verilecektir. Bağlantılı sözleşme yasağı öngören 340. maddesi, sözleşmenin önemli sebeple feshini öngören 331. maddesi, kiracının güvence vermesi başlıklı 342. maddesi ile dava sebeplerinin sınırlılığına ilişkin 354. maddesine ise bir sonraki makalemizde değinilecektir.

TBK 344. madde - Kira bedelinin belirlenmesi

Bilindiği üzere, kira sözleşmesinin ana unsurlarından kira bedeli ve yenilenmesi halinde artış oranı sözleşme kurulurken taraflarca serbest bir şekilde belirlenmektedir. Bu konuda TBK'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte önemli bir değişiklik yapılmıştır. 6098 sayılı TBK'nın 344. maddesi uyarınca tarafların yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin

anlaşmaları, bir önceki kira yılında tüketici fiyat endeksindeki (TÜFE'deki) artış oranını geçmemek koşuluyla geçerli olduğu kabul edilmiştir. Bu düzeleme ile artışlarda bir üst sınır getirilmiştir. Artık işbu düzenleme kiracı tacir veya tüzel kişi olan işyeri kiralari bakımından da geçerli hale gelmiştir.

TBK 346. madde - Kiracı aleyhine düzenleme yasağı muacceliyet kayıtlarının ve cezai şartın geçersizliği

Kanaatimizce oldukça önemli bir düzenlemedir. Emredici nitelikteki bu düzenleme ile kiracının ödeme yükümlülüğü kira bedeli ve yan giderlerle sınırlıdır. Kiracıya ek bir ödeme yükümlülüğü getiren her türlü sözleşme hükmü geçersiz kabul edilmiştir. Özellikle kira bedelinin zamanında ödenmemesi halinde

ceza koşulu ödeneceğine veya sonraki kira bedellerinin muaccel olacağına ilişkin anlaşmalar geçersiz sayılmasını düzenleyen ikinci fıkrasının Mülga Borçlar Kanunu ve 6570 sayılı Kanunda herhangi bir karşılığı bulunmamaktadır. 6095 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ile getirilen yeni düzenlemelerdendir. 01.07.2020 tarihi itibarıyla yürürlük kazanan ilgili bu hüküm ile artık sözleşmelerde yer alan kiracı aleyhine öngörülen kira bedeli ve yan giderler dışındaki diğer ödeme yükümlülükleri ortadan kalkmış muacceliyet kayıtları ve ceza şartlar kendiliğinden geçersiz hale gelmiştir.

TBK 323. madde - Kira ilişkisinin devri

TBK'nın 323. maddesi uyarınca kiracı, kiraya verenin yazılı rızasını almadıkça kira ilişkisini başkasına devredemez. İşyeri kiralari bakımından kiraya veren haklı sebep olmadıkça bu rızayı vermekten kaçınmaz. Yine üçüncü fıkarda yer alan düzenleme uyarınca işyeri kiralari devreden kiracı, kira sözleşmesinin bitimine kadar ve en fazla iki yıl süreyle devralanla birlikte müteselsilen sorumlu olacaktır.

Mülga Borçlar Kanunu döneminde de devir için kiraya verenin yazılı rızası arandığından burada önemli olan kiraya verenin haklı sebep olmadıkça rıza vermekten kaçınmamasına ilişkin kısımdır. Haklı sebep ise somut olayın özelliklerine göre tespit edilecektir. Diğer önemli kısım ise 2 yıl süreyle müteselsil sorumluluğun getirilmiş olmasıdır.

TBK 325. madde - Kiralananın sözleşmenin bitiminden önce geri verilmesi

TBK m. 325/1 gereğince, kiracı, sözleşme süresine veya fesih dönemine uymaksızın kiralananı geri verdiği takdirde, kira sözleşmesinden doğan borçları, kiralananın benzer koşullarla kiraya verilebileceği makul bir süre için devam eder. Kiracının bu sürenin geçmesinden önce kiraya verenden kabul etmesi beklenebilecek, ödeme gücüne sahip ve kira ilişkisini devralmaya hazır yeni bir kiracı bulması hâlinde, kiracının kira sözleşmesinden doğan borçları sona erer.

Bu düzenleme açısından pratik anlamda bir fark oluşmamıştır. Zira her ne kadar yasal düzenleme bulunmasa bile Yargıtay uygulaması bu yönde idi. Tek fark Yargıtay uygulamasında kiralananın "aynı koşullarla" kiraya verilebileceği makul süre, TBK düzenlemesinde "benzer koşullarla" kiraya verilebileceği makul süre olarak değiştirilmiş bulunmaktadır.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

EGSD Başkanı Hayati Ertuğrul:

Dijital dönüşüme dikkat!

Ege Bölgesi, birbirinden başarılı sektör oyuncusu, tasarımcısı ve moda yön veren kanaat önderi ile modanın merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Bu yolda yürüttüğü birbirinden başarılı çalışma ve sektör oyuncularına sağladığı imkanlar ile göz dolduran Ege Giyim Sanayicileri Derneği'nin (EGSD) Başkanı Hayati Ertuğrul ile sektörün durumundan pandeminin ardından yaşanan düzen değişimine, Türk sanayicilerinin öncü olduğu noktalardan beklentilerine uzanan keyifli bir sohbet gerçekleştirdik...

● Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

1953 yılında Manisa'nın Salihli ilçesinde doğdum. İlk, orta ve lise tahsilimi Salihli'de tamamladım. Daha sonra Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Bölümünde okudum. Bir süre askerlik yaşantım oldu. Evliyim iki erkek çocuğum var.

Tekstile 1986 yılında bir yakınımın yanında başladım. 1993 yılında kendi aile şirketimizi kurduk. Eşim ve büyük oğlumla birlikte çalışıyoruz. Küçük oğlum İzmir Arena'nın işletmeciliğini yapıyor.

Uzun yıllar Salihli Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği'nin Başkanlığını üstlendim, İZSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı, BASİFED Yönetim Kurulu Üyeliği'ni de yürütmekteyim. EBSO'da Dış Giyim Eşyası Sanayi Meslek Komitesi Başkanlığı görevim devam etmektedir.

● Ege Giyim Sanayicileri Derneği olarak yürüttüğünüz çalışmalar hakkında bilgi verir misiniz?

Ege Giyim Sanayicileri Derneği 28 yıldır faaliyetlerini başarıyla sürdüren sektörel bir sivil toplum kuruluşudur. EGSD'nin üyeleri; Hazır Giyim Konfeksiyon sektörleri ve bu sektörün tedarikçisi firmalardan oluşmaktadır. Bu

dönemde içinde bulunduğumuz pandemi nedeniyle uyum süreci çalışmalarına ağırlık vermiş bulunmaktayız. Covid-19 sonrasında değişen dünyayı algılamak ve dijital süreçlere adapte olmak için Dernek olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bununla birlikte; EGSD, üyelerinin ulusal ve uluslararası rekabet gücünü arttırabilmek adına çeşitli faaliyetler gerçekleştirmektedir. EGSD'nin en önemli projelerinden biri, 14 yıldır İZFAŞ ve İzmir Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle gerçekleştirmekte olduğu "Gelinlik, Damatlık ve Abiye Giyim Fuarı" - "IF Wedding Fashion Fuarı"dır. Ayrıca 11 yıldır düzenlenen Gelinlik Tasarım Yarışması da sektöre yeni tasarımcılar kazandırmaktadır.

Derneğimizin devam eden önemli projelerinden bir diğeri ise 6 yıldır Tekstil ve Konfeksiyon Tedarikçisi üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirmekte olduğumuz "Ege Tekstil ve Konfeksiyon Tedarikçileri Buluşması"dır. Bölgemize daha çok katma değer kazandırmak amacıyla tekstil ve konfeksiyon tedarikçileri ile üreticilerin bir araya geldiği etkinliğimiz, yine İZFAŞ ile iş birliğinde Tedarikçiler Fuarı'na dönüşerek devam etmektedir.

Tüm sektörlerin genel ihtiyacı olan ara eleman sıkıntısı, ülkemizin genel sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sektörümüzdeki teknik eleman ihtiyacını gidermek için EBSO - İBB Meslek Fabrikası - İŞKUR ile işbirliğinde, Meslek Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği Protokolü (MEGİP) kapsamın-

da, üyelerimize makine operatörü yetiştirerek istihdam edilmeleri sağlanmıştır. Bu eğitimlerin devam etmesi planlanmaktadır.

Derneğimizin önem verdiği projelerden bir diğeri ise, 2008 yılında başlatılmış olan Organic Fashion İzmir (OFİ), konulu ve marka sahibi olduğumuz bir projedir. Bu dönem sürdürülebilirlik çatısı altında çeşitli toplantılar da gerçekleştirilmiştir.

● **Giyim sanayi denildiğinde öncü şehirler arasında yer alan İzmir'in sektörel gelişimi ve çeşitliliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

İzmir doğal kümelenmelerin olduğu bir şehir, bu yönden şanslıyız. Bu kümelerden biri de gelinlik sektörüdür. 14 yıldır gerçekleştirilmekte olan Gelinlik, Damatlık ve Abiye Giyim Fuarı IF Wedding Fashion İzmir Fuarı'nın gelişimi ile beraber, gelinlik sektörü ile birlikte abiye

giyim ve damatlık sektörleri de İzmir'de önemli bir gelişme kaydetmiştir.

Fuarın dünya takviminde yerini alması ile dünyanın birçok ülkesinden fuara gelen alıcılar, yıl boyunca İzmir'e gelmeyi alışkanlık haline getirmişlerdir. Bu, diğer sektör- lere ve şehrimize önemli bir katkı sağlamaktadır.

Bununla birlikte, İzmir, organik tekstil ve hazır giyim üretiminde de Türkiye'de öncü konumundadır.

Ülkemizdeki ilk organik sertifikalı firma İzmir'de yer almaktadır.

Küresel boyutta baktığımızda, organik konusunda İzmir'deki üretici firmalar tercih edilen konuma gelmiştir. Uluslararası fuarları takip eden, koleksiyon üreten ve kendi markasını yaratan firmalar vardır.

Teknik tekstiller üretimine yönelen firmaların sayısı da gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle pandemi sürecinde bu sayı katlanarak artmıştır.

Bu bahsi geçen sektörlerin tamamı katma değerli ürünlerdir. İzmir'de katma değerli ürün üretiminde çok sayıda vizyoner firmamız bulunmaktadır.

● **Türkiye'de sektörün daha ileriye taşınabilmesi için atılması gereken adımlar nelerdir?**

Tekstil ve hazır giyim sektörleri ülkemiz üretim ve ihracatı içerisindeki yüksek payı nedeniyle stratejik bir öneme sahiptir.

Rekabetin gittikçe yoğunlaştığı günümüzde, tekstil ve hazır giyim sektörünün sahip olduğu rekabet gücünü kaybetmemesi için gerekli tedbirler alınmalıdır. Özellikle sektördeki maliyetleri azaltacak önlemlerin alınması gerekmektedir.

Aynı zamanda, inovasyona ve Ar-Ge'ye önem gösterilerek, yüksek kalitede mal üretimine ağırlık verilmesi gerekmektedir. Hazır giyim sektöründe katma değeri yüksek moda ve markalaşmaya yönelik ürünler üretilerek, bu yarışa devam edilmelidir.

Eğitim en önemli adımlar arasında yer almaktadır. Tekstil Mühendisliği Bölümü'nden ve Moda Tasarım okullarından mezun olan gençlerin istihdamı sektörümüz için önemlidir. Bununla birlikte teknik ara eleman yetiştirilmesi sıkıntısı bütün sektörler için önemli bir sorundur. Meslek Liseleri'nin yeniden cazip hale getirilmesi gerekmektedir.

Dijital dönüşümün içinde olduğumuz süreçte sanal ticaret heyetleri, sanal ortamlarda gerçekleştirilecek ticari faaliyetler ve fuarlar yeni fırsatlar doğuracak. Gelecek bu yönde şekilleniyor. Firmaların alt yapılarını hazırlamaları önemli.

● **Türk giyim sanayini diğer ülkelerden pozitif olarak öne çıkaran noktalar nelerdir?**

Ülkemizin coğrafi konumu gereği teslimat sürelerinin kısa olması nedeniyle büyük bir rekabet üstünlüğü sağlanmaktadır.

"Made in Turkey" ibaresi, AB'de ve ABD'de kaliteli üretim anlamına gelmektedir. Sektörel bilgi, birikim ve tecrübe ile bu marka yaratılmıştır.

Geniş ürün yelpazesi ve tasarım kapasitesi sayesinde hazır giyim sektöründeki büyük firmalar son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında yoğun bir şekilde mağazalaşmaktadır. Ayrıca Türk hazır giyim endüstrisi, esnek üretim yapısına sahiptir. Değişen moda eğilimlerine de uyum sağlayarak yüksek katma değere sahip, moda uyumlu ürünler üretmektedir.

AB ülkeleri ile yoğun olarak çalışan sektörümüz, Avrupa'da uygulamaya konulan çevre ve sağlıkla ilgili düzenlemelere de uyum sağlamıştır.

● **Türk giyim sanayinin bulunduğu noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Ülkemizin ihracatına en önemli katkısı koyan emek yoğun sektörlerden olan tekstil ve hazır giyim, pandemiden en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor. Pandemi nedeniyle dönüşen dünyanın gerisinde kalmamak için sektörümüz ve ülkemiz çok hızlı adımlar atmıştır.

Hazır giyim sektörü, Türkiye ekonomisinin; yatırım, üretim, istihdam, katma değer ve ihracat göstergeleri itibarıyla en önemli sektörlerinden biri konumundadır.

Türkiye, 2019 yılında 17,5 milyar dolar hazır giyim ihracatı yapmıştır. Bu rakam, tekstil hammaddeleri ihracatı ile birlikte 26 milyar doları bulmaktadır. Ülkemizde hazır giyim ihracatının yüzde 70'inin AB ülkelerine yapıldığı bilinmek-

tedir. Ülkemiz, AB'nin toplam ihracatından aldığı yüzde 4'lük pay ile 5. sırada yerini almaktadır. Ülkemiz, AB'nin toplam ithalatında ise yüzde 4'lük payla 6. sırada gelmektedir.

● **Gerek üretim gerekse ithalat kapasitesi ile dünya hazır giyim sektörünün öncü ülkesi olan Çin'de başlayan salgın sürecinin ardından dünya pazarlarında ne gibi değişiklikler oldu?**

Bilindiği gibi 1970'lerin başında Avrupa markaları tedariklerini yakın coğrafyadaki ülkelerden gerçekleştirmekteydi. Fakat 21. yüzyılın başlarında hazır giyim endüstrisi için bu değişti ve tedarik zinciri başta Çin olmak üzere, Uzak Doğu ülkelerine doğru kaydı. Hacim açısından olmasa da çeşitlilik, üretim kalitesi ve katma değerli ürünlerin üretiminde Akdeniz ülkeleri en çok tercih edilen ülkelerdir. Türkiye de bu tercihlerin arasında ön sırada yer almaktadır.

Pandemi ile birlikte tedarik zinciri yeniden yapılanma sürecine girdi. Avrupa ve Akdeniz kıyısındaki ülkeler gibi yakın ülkeler arasındaki tedarik zincirinin önemi artmaktadır. Bu yönde önemli adımlar atıldığını görüyoruz. Bu doğal kümelenmede Türkiye de önemli bir rol üstlenmeye hazır. Türkiye'nin en büyük avantajı, taleplere hızlı cevap verebiliyor olmasıdır. Bunun sürdürülebilir olması için alt yapımızı hazırlamalı ve dijitalleşmeye geçme yolunda ilerlemeliyiz.

● **Pandemi sürecinde sektöre ilişkin global ve ulusal ölçekte ne gibi değişimler yaşandı?**

Covid-19 pandemisi sonrasında Avrupa ile yavaşlayan ticari faaliyetlerimiz hızlanmaya başladı. Ege Bölgesi'nde Haziran ayında hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 107 milyon

dolar, Temmuz ayında ise 157 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ağustos ayında ise geçen yılın rakamlarını yakalamayı bekliyoruz.

Markaların ve tüketicilerin alışkanlıklarının değiştiği bu dönemde, hazır giyim ve tekstil sektöründe tasarım ve ürün geliştirme sürecinin dijitalleşmesi verimliliği artırmaktadır.

Hazır giyim sektöründe dijitalleşmeye baktığımız zaman tasarım, koleksiyon hazırlama gibi pek çok kalemin dikkate alınması gerekiyor. Pandemi ile firmalar bu süreci hızlandırdığı için verimliliklerini artırarak taleplere hızlı yanıt verme imkanı yakaladı.

Tüketici tercihleri değişmektedir. Sağlıklı yaşam odaklı ve fonksiyonel ürünler tercih ediliyor. Fast fashion'dan (hızlı moda) slow fashion'a (yavaş moda) geçiş gözlemleniyor. Dijital platform-lardan tüketim alışkanlıkları artıyor. Bu bağlamda, sürdürülebilirlik ve izlenebilirlik gün geçtikçe önem kazanmaktadır.

Üretimde ve taşımacılıkta düşük karbon ayak izi olması tercih ediliyor ve tedarikçiler bu yönde hazırlıklarını yapıyor.

● **Sektör oyuncularına önerileriniz neler?**

Dijital dönüşümün içinde olduğumuz bu süreçte sanal ticaret heyetleri, sanal ortamda gerçekleştirilecek ticari faaliyetler ve fuarlar yeni fırsatlar doğuracak. Gelecek bu yönde şekilleniyor, o nedenle firmaların alt yapılarını hazırlamaları çok önemli.

Küresel ticaret savaşlarının görüldüğü, uluslararası ticaretin kısıtlandığı bir taraftan da Covid-19 gibi dünyayı etkileyen salgınların yaşandığı bir dönemde yeni ekonomik fırsatlar yaratmamız artık daha da önem kazanmıştır.

89. İEF, 4-8 Eylül'de kapılarını dünyaya açıyor

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ticaret Bakanlığı, İzmir Valiliği ve Bilim Kurulu ile yaptığı görüşmelerin ardından 89. İzmir Enternasyonal Fuarı'nın (İEF) açılış tarihinde yeni düzenlemeye gitti. İzmir'in kurtuluşunun yıldönümü olan 9 Eylül'ün coşkusunun, Fuar'ın açılışıyla birleşmesi durumunda yaşanacak olası yoğunluk göz önünde bulundurularak İEF'nin 9-13 Eylül yerine, 4-8 Eylül tarihleri arasında yapılmasına karar verildi. Fuar, Ticaret Bakanlığı'nın himayesinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde İZFAŞ tarafından organize edilecek. Küresel salgının ardından açılacak ilk fuar olma özelliği taşıyan İEF, yoğun pandemi önlemleri altında tamamlanacak.

Fuar 5 gün sürecek

Fuar'a 4 Eylül Cuma gününden itibaren

gelecek misafirler, Lozan ve Basmane kapılarından girecek. Misafirlerin giriş kapılarında ateşleri ölçülecek, misafirlere İEF için özel tasarlanan maske ve dezenfektan dağıtılacak. Misafirler içeriye metrekaare standartlarına uygun ve kontrollü bir şekilde alınacak. Misafirlerin Kültürpark'ta maske takması ve sosyal mesafe kurallarına uyması zorunlu olacak. Bunun için

Kültürpark'a uyarılar yerleştirilecek. Çıkış için ise 26 Ağustos ve Montrö kapıları kullanılacak. Fuar, pandemi önlemleri kapsamında 10 gün yerine bu yıl 5 gün sürecek. Fuar giriş ücreti 5 TL

Akdeniz temalı 89. İzmir Enternasyonal Fuarı, pandemi önlemleri altında 4-8 Eylül 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilecek.

olacak. İEF bu yıl "Akdeniz" temasıyla yapılacaktır. Akdeniz kültürünün sıcaklığını 5 gün boyunca Kültürpark'ta yaşatacak. Akdeniz'e has lezzetlerin, kulağa hoş gelen tınıların, renkli kültürlerin birleşiminden doğacak Fuar, bölgenin beraberliğine katkı sağlayacak.

Uluslararası İş Günleri online olacak

Ticaret hacmi yüksek olan sektörlerin gelişimini teşvik eden, dünyadaki yenilikleri Türkiye ile buluşturan ve bu misyonunu teknolojinin nabzını tutarak güncelleyen İzmir Enternasyonal Fuarı, Cumhuriyet'in ilk yıllarından bu yana sahip olduğu "ticaret öncüsü" konumunu güçlendirmeye devam ediyor.

İEF kapsamındaki Uluslararası İzmir İş Günleri'nin 6'ncısı ise online olarak 3 - 4 Eylül'de yapılacak. 6. İzmir İş Günleri T. C. Ticaret Bakanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İZFAŞ, İzmir Ticaret Odası (İZTO), Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Borsası (İTB), Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi (İME-AK) ve Ege İhracatçı Birlikleri'nin (EİB) işbirliğiyle düzenlenecek.

Tekstil, deniz taşımacılığı ve e-ticaret gibi sektörlerden temsilciler arasında ve bakanlar seviyesinde yapılacak görüşmelerde pandemi sonrası ticaretin fırsatları gündeme gelecek.

Konusunda uzman konuşmacılar ve kurum başkanlarının yer alacağı toplantılar 2 gün boyunca devam edecek. 4 Eylül'de ise T.C. Ticaret Bakanı

Ruhsar Pekcan İzmirli sivil toplum kuruluşlarının başkanları ile bir araya gelerek İzmir'in Türkiye ticaretindeki stratejik önemini değerlendirecek.

Kültür sanat etkinlikleri Atatürk Açık hava'da

Çim konserleri bu yıl pandemi önlemleri kapsamında yapılamayacak. Onun yerine Atatürk Açık hava Tiyatrosu'nda sosyal mesafe kuralına uyularak konser, tiyatro gösterimleri ve açık alanda Akdeniz Sinema Filmleri Gösterimleri yapılacak. Açık alan fuar düzenlenme kurallarına uygun olarak Lozan Kapısı'ndan itibaren kurulacak stantlar sınırlı sayıda olacak. Belediyeler, eğitim, gıda, hediyelik eşya gibi ürün çeşitliliğinin olacağı fuarda yoğunluk oluşmaması için sık sık uyarılar yapılacak. Ev sahibi İzmir Büyükşehir Belediyesi de kuracağı stantla hizmetlerini misafirlere aktaracak.

İzmir Enternasyonal Fuarı, Türkiye'nin ekonomik perspektifini genişletmesinin yanı sıra, yarattığı etkileşim ortamı ile kültürel gelişime de katkıda bulunuyor.

İEF boyunca müzik dinletileri, çocuklara özel eğlenceli aktiviteler, Kültürpark'ın farklı noktalarında etkinlikler de düzenlenecek. Sokak sahnelerinde, İzmirli yerel gruplar misafirleri karşılayacak. INTEL ESL Gaming Fest kapsamında, İzmir Büyükşehir Belediyesi desteğiyle bu yıl ilk kez düzenlenen oyun girişimciliği yarışması Next Game Startup'ın kazananları İEF'de belirlenecek. Ödül Töreni 5 Eylül Cumartesi İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde yapılacak.

1942'de Kültürpark Eğlenceleri düzenlenmişti

17 Şubat 1923'te İzmir İktisat Kongresi ile yoluna başlayan İEF, ekonomik sıkıntılar, savaş gibi etkenlere rağmen günümüze kadar hiç ara vermedi. Sadece 1942 yılında, sürmekte olan İkinci Dünya Savaşı gerekçesiyle uluslararası katılım olamadı. Bunun yerine İzmir halkı için "Kültürpark Eğlenceleri" adı altında etkinlikler düzenlendi.

Stok yönetiminde veri toplamanın önemi ve yöntemler

ERP (Enterprise Resource Planning – Kurumsal Kaynak Planlama) sisteminin işletmedeki kullanımı arttıkça, veri girişi sayısı da artacaktır. Büyüyen iş, veri girişi gibi hatalara neden olmakta, sistemi verimsiz hale getirmektedir. Yüksek malzeme dolaşımı olan ortamda, doğal olarak yüksek oranda sipariş, transfer gibi veri oluşacak ve bunların anlık sisteme giriş ihtiyacı doğacaktır. Bilgisayar sistemi kullanılsa dahi, klavye ile yapılan veri girişleri, pek çok hatalı kayda neden olmaktadır. Stokların doğruluğu hayati önem taşımaktadır. Yetersiz enformasyon sistemi ve veri girişi yapısı eksikliği, bu sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca periyodik olarak yapılan stok sayımları, genelde fazla emek ve zaman almaktadır.

Teknolojiyi doğru kurgulayarak ERP sistemimize veri girişini kolaylaştırabiliriz. ERP sistemiyle entegre çalışıp, stok hareket kayıtlarının oluşturulmasını sağlayacak bazı teknolojiler:

- Barkod destekli sistemler (taşınabilir cihazlar, etiket yazıcılar, el terminalleri)
- Dokunmatik ekranlar ve kiosklar
- RFID destekli sistemler
- Sesle toplama (mikrofon, kulaklık)
- Işıkla toplama
- Akıllı gözlük ve artırılmış gerçeklik (AR)
- Makineden direkt veri okuma ve sensör-

ler.

“Mobil teknoloji” yatırımlarının artarak devam etmesi, lojistik operasyonların verimliliğini de önemli ölçüde etkilemektedir. 2014 yılında yayınlanan bir endüstri raporunda ise gerçek zamanlı verinin önemine dikkat çekmiştir. Maliyet kontrolü için, mobil teknolojilere yatırımın artacağından söz etmektedir [2].

ERP ile entegre çalışan bu sistemler, aslında belli başlı stok hareket kayıtlarını otomatik oluşturulmasını sağlar:

- Satın alma girişleri;
- Kalite karantina stoğuna transfer;
- Üretime sarf malzeme çekilmesi;
- İş emrine bağlı üretim bildirimi ve ham-madde tüketimi;
- Sevkiyat hazırlama;
- Sayım.

Listelediğimiz teknolojilerden kısaca bahsedelim:

1. BARKOD VE EL TERMİNALİ: Malzeme hareketlerinde, depo sayımlarında barkod ve el terminali kullanılabilir. El terminali, sadece bir barkod okuyucudan öte, bir küçük bilgisayardır. Üzerinde ERP veya WMS çalışır, anlık veri girişi imkanı verir. Ürün kabulü, raf sayımı, depo sayımı, toplu sevkiyat (toptan satışlar), rafta alım siparişi oluşturma, rafta fiyat kontrolü için kullanılabilir [3] [4].

2. DOKUNMATİK EK-RAN VE KİOSKLAR: Stok veya imalat alanında, kolay veri giriŖi yapılmasını sağlar. Bir bilgisayardır, ekranı dokunmatiktir. Ekran tasarımı daha sade ve parmakla dokunmaya uygun büyüklükte objelerden oluşur. Barkod ile entegre daha verimli kullanılır [5].

3. RFID: RFID (radyo frekansı ile tanımlama) mantığı, günlük otomobilimizde bulunan OGS mantığında çalışır. Belli bir mesafeden, kablosuz veri iletişimi sağlar. Temassız okuma yapar, peşinden olay tetikler (kapı açılması, alarma çalması, stok hareket kaydı oluşturulması gibi). Yurt dışında Wall Mart gibi çok büyük perakende tedarikçileri, depolarında bu sistemi kullanmaktadır. Depo içinde belli noktalara koyulacak antenler, malzeme geçişinde transfer hareketinin otomatik gerçekleşmesini sağlar. Ayrıca stok sayımı işlemi de, RF destekli seyyar bir el terminali ile depoda dolaşarak, kısa sürede tamamlanır. Barkoda göre en büyük üstünlüğü temassız olmasıdır ama daha maliyetlidir [6].

4. SESLE TOPLAMA SİSTEMİ: Sesle toplama sistemleri, depo ve dağıtım organizasyonları içinde barkod tarama teknolojisinden sonra, yapılan en büyük teknolojik yatırım olarak kabul edilmektedir [7]. Mobil ses-tabanlı sistemlerde, depo operatörü mikrofonlu bir kulaklık takar. Forklift opera-

törü belli bir paletin depoda belli bir konuma bırakılması için, gerekli komutu duyar (Stok yazılımdaki iş emri bilgisi, sese çevrilir). İstenen malzeme/ürünü alarak, sisteme sipariŖi tamamladığına dair, mikrofon vasıtasıyla "tamam" diyerek bildirim gönderir (ses komuta çevrilerek, iş emrine otomatik onay verilir). Depocunun elleri serbesttir, bir bilgisayar terminali kullanımına gerek yoktur. Bu sistemler, farklı giyilebilir teknolojiler ve barkod okuyucular ile entegre edilebilir [8].

5. IŞIKLI TOPLAMA VE YERLEŞTİRME: Her bir ürünün lokasyonunda ışık, onay düğmesi ve miktarı belirten dijital bir ekran bulunur. O konumdan bir alma işlemi gerekli ise, ışık yanar. Operatör onay düğmesine basarak, işlemi onaylar. Onaylama ile sistem gerçek zamanlı olarak güncellenir [9].

6. AKILLI GÖZLÜK VE ARTIRILMIŖ GERÇEKLİK: Akıllı gözlük, baŖlangıçta gözlüğe monte edilmiŖ kamera sayesinde sıradan bir barkod okuyucu olarak düşünölebilir. Gözlük üzerinde bulunan mikrofon veya gözlük ekranında görölen sipariŖ detayları sayesinde ERP veya WMS'den gelen komutlar, depo operatörünü, malzemenin bulunduğu rafa yönlendirir. Operatör istenen sipariŖi alıp, gözlük üzerindeki barkod okuyucuya doğru ürünün kodunu okutarak, sipariŖ tamamlandığını belirtir. Eğer baŖka bir sipariŖ varsa, onu tamamlamak için bulunduğu rafa yönlendirir [10]. Benzer uygulama, ses tanıma ile sipariŖ toplamada da geçerlidir. Ses tanıma sisteminde depo operatörü sipariŖ tamamlandığında ses ile onay verirken, akıllı gözlükte ise malzemenin QR kodunu veya barkodunu okutarak sipariŖi tamamlamaktadır [11] [12].

7. MAKİNE DEN DİREKT VERİ OKUMA VE SENSÖRLER:

Makinelerden PLC, MES vb. etkileşimiyle üretim miktarları ve saatleri direkt çekilerek, gereken ek bilgiler ile veri tabanına yazılır. Bu bilgiler, insan müdahalesi olmadan ERP sistemindeki kayıtları günceller, stok hareketlerimiz oluşturur.

Sonuç

ERP sisteminin işletmedeki kullanımı artıkça, veri giriŖ sayısı da artacaktır. Büyöyen iş, veri giriŖi gibi hatalara neden olmakta, sistemi

verimsiz hale getirmektedir. Belirlenen operasyonlar için uygun teknoloji çözümlerini kullanarak, klavye kullanımı ve manuel giriŖi en az seviyeye indirebiliriz. Bunun için doğru kurgu ve teknoloji seçimi gereklidir. Barkod, RFID vd. çözümler ERP sistemlerinin stok uygulamaları ve WMS uygulamalarıyla entegre çalışarak, büyük katkı sağlar.

Referans: Kocaođlu, B., Kurumsal Çözümler Rehberi 2018, Enterprise Transformation Platform

Kaynaklar

- 1- Supply Chain Services, "The Future of Warehouse Efficiency," 27 Şubat 2015. http://www.mmh.com/article/the_future_of_warehouse_efficiency.
- 2- Resim Kaynađı, <https://www.profitkey.com/wp-content/uploads/2013/09/Inventory-data-collection.jpg>.
- 3- Resim Kaynađı, https://www.ivend.com/wp-content/uploads/2014/06/Stock-Management-with-Handheld-Devices_icon.png.
- 4- Resim kaynađı, <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:AND9GcRO3rOTORP9siyLx4Eb659SdKab-1mqSYmgLpXBFcTZJW-ZsgcH>.
- 5- Resim Kaynađı, http://mosaickiosk.com/viewer.asp?pic=km6_c.jpg.
- 6- Resim Kaynađı, <http://rfidsecu.com/uploadfile/multi-port%20reader.gif>.
- 7- K. B. Ackerman, "Voice Recognition Technology - Its Application In the Warehouse," 2002. http://www.warehousing-forum.com/news/2002_09.pdf.
- 8- Resim Kaynađı, <http://www.lucasware.com/wp-content/uploads/2015/03/voice-picking-petsupermarket.jpg>.
- 9- Resim Kaynađı, http://img.directindustry.com/images_di/photo-g/118419-8417581.jpg.
- 10- H. Glockner, K. Jannek, M. J. ve B. Theis, "Augmented Reality In Logistics," 2014. http://www.dhl.com/content/dam/downloads/g0/about_us/logistics_insights/csi_augmented_reality_report_290414.pdf.
- 11- A. Köymen, Giyilebilir Teknolojilerin Depo Yönetiminde Uygulanması, İstanbul: Okan Üniversitesi, SBE, Yüksek Lisans Bitirme Projesi, Danışman: Batuhan Kocaođlu, 2016.
- 12- Resim Kaynađı, <https://i.ytimg.com/vi/B6zPnVGS0VI/maxresdefault.jpg>.

Türkiye'nin yeni yatırım teşvik haritası belirlendi

Cumhurbaşkanlığı kararı ile yatırımlarda devlet yardımları hakkında önemli değişiklikler yapıldı, yatırım amaçlı bina-inşaat harcamalarındaki KDV istisnasının süresi uzatıldı.

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da önemli değişiklikler yapıldı. 21 Ağustos günlü Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile bazı illerin yatırım teşvik bölgesi değişti. Tekirdağ 1. Bölge teşvikleri kapsamına alındı. Ayrıca, had ve limitlerde de değişiklikler oldu.

Kararda geçici maddede yapılan düzenlemeyle yatırım amaçlı bina-inşaat harcamalarındaki KDV istisnasının süresi uzatıldı. Buna göre imalat sanayii yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımlar için 1 Ocak 2017-31 Aralık 2021 tarihi arasındaki bina-inşaat harcamalarında KDV uygulanmayacak. Ayrıca, altına dayalı entegre üretim tesisi kurulması teşvik kapsamına alındı.

Öncelikli yatırım statüsünde yapılan bir değişiklik, 500 TEP üzeri enerji tüketen imalathanelerin enerji tasarrufu yatırımları, orta ve yüksek teknoloji ürünlerine yönelik test merkezi yatırımları, demiryolu, denizyolu, havayolu yatırımları, ihtisas OSB'lerdeki yazılım yatırımları

TÜRKİYE'NİN YENİ YATIRIM TEŞVİK HARİTASI

öncelikli yatırım kapsamında değerlendirilebilecek.

Manisa ve Balıkesir 2. Bölge'de

Karara göre, Bozcaada ve Gökçeada Çanakkale alt başlığından çıkarılarak 6. Bölge teşvikine alındı. Adana 2. Bölge'den 3. Bölge'ye alındı. 5. Bölge'deki Adıyaman 6. Bölge'ye geçirildi. 2. Bölge'deki Tekirdağ 1. Bölge'ye, 3. Bölge'de bulunan Balıkesir, Karabük ve Manisa 2. Bölge'ye; 4. Bölge'de bulunan Düzce, Kırıkkale, Kütahya ve Rize 3. Bölge'ye, 5. Bölge'deki Aksaray ise 4. Bölge'ye kaydırıldı. Ar-Ge ve çevre yatırımlarında faiz veya kâr payı desteği tutarı bütün bölgelerde 1 milyon TL'den 1,8 milyon TL'ye yükseltildi. Belediyeler ve yüksek teknoloji komple tesis yatırımları hariç, diğer yatırımlarda kullanılmış makine ve teçhizat için faiz ve kâr payı desteği uygulanmayacak.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Maddeyi duygularla şekillendiren sanatçı:

YILDA

İzmir gibi güzel, İzmir gibi zarif, İzmir gibi derin ve engin bir kadın... İzmir'de dünyaya gözlerini açan, içindeki sanat aşkını dizginleyemeyince, bu sevgisini evlenip çocuk sahibi olduktan sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ne giderek taçlandıran, mezun olur olmaz ilk kişisel sergisini açan, bugün ise yaptığı heykellerle heykel sanatına yön veren, bir yandan da geleceğin heykeltıraşlarını yetiştiren Yıldanur Ketenci ile sanat kokan dopdolu bir sohbet gerçekleştirdik.

● **Öncelikle sizi biraz yakından tanıyabilir miyiz?**

İzmir doğumluyum. Liseyi bitirdikten sonra oldukça çalkantılı geçen 1980'li yıllarda bir evlilik yaptım ve kızım dünyaya geldi. Kızımın ilkokula başladığı sene ben de içimdeki sanat sevgisini daha fazla öteleyemeyeceğime karar vererek Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ne başladım. Bu, bilinçli bir seçimdi. Belki 20 yaşında girseydim bölüm seçiminde kararsız olacaktım ancak heykeli bile isteye, gönül vererek tercih ettim.

Okulu başarıyla tamamlayarak kendimi

geliştirmeyi sürdürdüm. Birçok kişisel ve karma sergilere imza attım.

Bugün atölyemde pandemi nedeni ile tarihini ertelemek zorunda kaldığımız yeni sergimin çalışmalarına devam ediyorum. Bir yandan da bu sanata gönül veren geleceğin heykeltıraşlarına birikimlerimi aktarmaya çalışıyorum.

● **İlk serginizi ne zaman açtınız?**

Evim Alsancak'taydı. Okuldan yeni mezun olmuştum. Atölyem, Saint Joseph Lisesi'nin yanındaki Rotary Sanat Galerisi'nin tam karşısındaydı.

Sergi galerileri 1990'lı yıllarda oldukça az sayıdaydı. Çok çalışan ve üretmeyi seven bir mezundum. Rotary Sanat Galerisi'nin yöneticisi ile uzaktan görüşmüşlüğüm vardı. Bir gün oradaki bir sergiyi dolaşırken galerinin yöneticisi olan Ayşen Göründü'yü gördüm. Sohbet ederken 'neden kişisel serginizi açmıyorsunuz' dedi ve 1,5 yıl sonra ben orada 22 bronz heykelimle ilk kişisel sergimi açtım.

Ardından diğer sergilerim geldi. Türkiye'nin önde gelen sanat galeri ile çalıştım. İzmir'deki sergimin ardından 2 yıl sonra İstanbul'da bir başka kişisel sergimi açtım.

NUR KETENCİ

● **Sergi denildiğinde akla heykelden önce resim geliyor. Gerek ülkemizde gerekse dünyada heykelticiliğe bakış açısını nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Aslında sanatın en üst düzey alanlarından birisidir heykel sanatı. Heykelde malzeme size direnir. Yaratıcılığınız, bakış açınız, birikiminiz silahınızdır elbette sanat için, ancak heykelticilikte kullandığınız malzeme müttefikiniz olabiliyor. Kaldı ki duygularınızı bu yoğun ve sert materyaller aracılığı ile iletmeniz gerekiyor. Mesela mitolojide de bakır feminen, demir ise maskülen bir malzemedir. Bakır daha yumuşak demir daha sert bir malzeme. Malzemeye duygunuzu, enerjinizi katarak biçimlendiriyorsunuz heykellerinizi ve izleyici ile buluşturuyorsunuz.

Tabii bir de bu zorlukların bir başka boyutu var. Sergiye götürdüğünüz heykelleri kargodan bir çıkartıyorsunuz ki ne göresiniz; bazı yerleri hasar görmüş. O nedenle eserleri kargoya hazırlarken çok özenli ve dikkatli

Yurt dışında fuar ve sergilere katılmış bir sanatçı olarak şunu söyleyebilirim ki, yaşanan coğrafyanın sanatın anlamlandırılması ve değerlendirilmesinde çok büyük etkisi var. Gençlerin heykele merak ve ilgisini takdirle karşılıyorum.

olmanız gerekiyor.

Sadece malzemeye değil bir sürü şeyle savaşıyorsunuz. Bu zaman zaman yılgınlık yaratıyor, kendi kendine içine çekilme hissi yaşıyorsun. Ama ben bunu başkası adına üretmiyorum, kendi adıma yapıyorum. Sergi açmam da bir paylaşım. Ülkemiz ve dünya çerçevesinde heykel sanatına bakış

açısını değerlendirecek olursam da şunları söyleyebilirim:

Ülkemizde kesinlikle bu alanda yürümeye hevesli gençlerimiz var. Bununla birlikte heykel sanatının derinliğine henüz istenilen seviyede ulaşabilmiş olduğumuzu düşünmüyorum ne yazık ki.

Yurt dışında ise durum çok daha farklı. Öyle heykel fuarları öyle sergiler var ki sanatın karşılığında paha biçilemiyor. Yurt dışı fuarlarına ve sergilerine katılmış bir sanatçı olarak şunu söyleyebilirim ki, yaşanan coğrafyanın sanatın anlamlandırılması ve değerlendirilmesinde çok büyük etkisi var.

● **Yeni neslin heykel sanatına ilgisini nasıl buluyorsunuz?**

Gençlerin heykele meraklı olduğunu görüyorum ve mutlu oluyorum. Heykel biraz daha zor bir sanat dalı olduğu için bu ilgiyi takdirle karşılıyorum. Öyle ki piyasada bronz pahalı olduğu için genelde polyester dö-küm yapılıyor. Geçmiş yıllarda ben de bronz üzerine çalışıyordum ancak son 15-20 yıldır çalışmalarım bakır ağırlıklı.

● **Bugüne kadar açtığınız ve/veya katıldığınız kişisel ve karma sergilerinizden bahseder misiniz?**

İsveç, ABD, İtalya başta olmak üzere yurt dışında karma sergi ve fuarlara katıldım. Yurt içinde ise 7 adet kişisel, sayısını hatırlayamayacağım kadar çok da karma sergiye katıldım.

● **Her sergi çocuğunuz gibidir, yine de 'bu serginin lezzeti gerçekten çok farklı' dediğiniz hangisi?**

Kesinlikle katılıyorum, her biri birbirinden özel çalışmalarımın. Her biri ayrı bir emek, duygu, yoğunluk... Bununla birlikte en özeli nedir denildiğinde 'Mühürlü Zamanlar' serginin adını verebilirim. Mühürlü Zamanlar diyorum çünkü sergi tanıtım metnimde de değinmeye çalıştığım gibi, "Zaman kendi ritmi içinde akıp giderken geçmiş ile de bağlantı kurarız. Zaman içinde anlar biriktiririz, belki de mühürleriz. Heykellerimi oluştururken kültürümüzde var olan malzemeleri kullanmak önceliğim, ruhu olan malzemeleri... Kaybolmaya yüz tutmuş kültürümüzü hatırlatan bakır, dantel, kafes teli bazen de rant uğruna yıkılmış eski bir evin yer döşemesi, eski bir dolap kapağı gibi... Özlediğim; çocukluğum, yitirdiklerim, sevinçlerim, hüznlerim, kopmak istemediğim kentler, mekânlar, sevgiler... Bir kelebek misali an'dan an'a konar ve bu an'lar zamanı mühürler belleğimde, yüreğimde, sezgilerimde... İşte böyle bir duygu ile oluştu Mühürlü Zamanlar..."

2017'de yazmıştım bu konsept serginin yazısını, bu yüzden yeri de ayırdır bende...

● **Sizi bu kadar derinden etkileyen 'Mühürlü Zamanlar'ın ilhamı nasıl doğdu?**

Açmayı planladığım yeni sergim için birçok heykeli toplayıp bir araya getirmeyi düşünüyordum. O dönemde bir arkadaşım bana Rus Yönetmen Tarkovski'nin Nostalgia filmini izlememi önerdi. Tarkovski bildiğim bir yönetmendi. Fakat bu kez filmi izlerken anlatmak istediklerime farklı bir sanat dilinde tercüman olmuştu. Özellikle bu sergi üzerinde çok büyük etkisi oldu diyebilirim. Hakkında birçok yayın okudum, araştırma yaptım ve Tarkovski'nin bilinç akışı dediği konu beni çok etkiledi.

Bilinç akışı edebiyatta da kullanılan bir terimdir. Hatta bizde en önemli öncüsü Oğuz Atay'dır. Anlatıcının aklından geçenleri ard arda aktarmasıdır. Gerçek ve hayal, şimdi ve hayal birbiri içine girmiş gibidir.

Bu etkinin sonucunda da heykellerim şekillenmeye başladı. Deniz kenarlarından bulduğum bir taş, eski bir pergolayı, marangozdan bulduğum eski bir gardrobu veya bir dantel parçasını eserlerimde kullanmayı çok seviyorum. Geçmiş ile bugünü birleştirip, oluşturduğum bu sentezden anlık duyguları çıkartmaya çalışıyorum aslında sanatımda. Ve bunu yaparken spontane olmaya çalışıyorum. O an ne hissediyorsam o duyguyu aktarıyorum.

● **Yeni serginizde sanatseverleri neler bekliyor olacak?**

Aslında simgesel olarak iyilik ve kötülüğün o birbirine zıt ama bir o kadar da iç içe hallerinden yola çıkarak hazırladığım bir heykel grubumdan oluşacak sergim. Periler, melekler, mitolojik karakterler...

Pandemi dolayısıyla tarihini ertelemek durumunda kaldığımız bir sergi oldu. 2020 yılının Nisan ayında açmayı planlarken yaşadığımız salgın süreci tüm dengeleri değiştirdi. Bu nedenle öncelikle dilerim ki dünyamız en kısa zamanda salgın problemini atlatarak geride bırakır. Ardından bizler de sanatseverlerle buluşmak için çalışmaya ve üretmeye devam ederiz.

Geçmişten geleceğe köprü kurmak

Koleksiyoner Gonca Tokuz

Atatürk Organize Haber der-gimizde bu ay koleksiyon sayfalarımızın konuğu uzun yıllar Gaziantep'te birbirinden değerli halk bilimi araştırmalarına imza atan, yakın geçmişte de İzmir'e taşınan bilim insanı Gonca Tokuz.

Çeşitli dergilerde yayımlanan makale ve yazılarının haricinde basılmış 10, yayım aşamasında 5 kitabı vardır.

Basılmış eserleri: Gaziantep Yemekleri (1993), Gaziantep Tatlıları (1995), Sevginin Usulca Kıyısında (2000), Gaziantep ve Kilis Mutfak Kültürü (2002), 20. Yüzyılda Gaziantep'te Eğlence Hayatı (2004), Anılar ve Dostlar, Tanburi Necdet Yaşar (2008), Dolmalar ve Köfteler Şehri Halep- Beled El Mehaşi ve Kibeb (2010), Gaziantep Çocuk Oyunları Üzerine Halkbilimsel Bir Çalışma (yüksek lisans tezi-2011), Antep Fıstığı (Editör-yazar-2014), Bir Zamanlar Biz de Çocuktuk-Gele-neksel Çocuk Oyun ve Oyuncakları (2014). Yayın aşamasındaki kitaplar; "Şiirin Başkenti; Sami Karaören", "Halep Mutfak Kültürü", "Kilis Mutfak Kültürü", "Annemizin Kabul Günleri", "Gaziantep Eğlence Yaşamı".

Her il, her belde mutfak müzesi kurmalı. Bu müzelerde sergilemenin yanı sıra bilimsel araştırmalar yapılmalı, yöre mutfağından örnekler sunulmalı, paydaşlar işbirliği içinde olmalı, her şey belgelenmeli.

Gonca Tokuz'un katkıda bulunduğu proje ve kitaplar ile ulusal ve uluslararası çeşitli toplantılarda sunulan ve dergilerde yayımlanan 250'nin üzerinde makale ve yazısı var. Gurme danışmanı ve halkbilimci olarak seminer ve konferanslar vermeye devam ediyor. Gaziantep'in UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'nda yer almasında önemli rol oynamış bir kimlik Gonca Tokuz.

Kendisiyle Atatürk Organize Haber Dergisi için yaptığımız söyleşide ilk sorumuz Yaratıcı Şehirler Ağı üzerinden oldu.

Gonca Tokuz, "Yaratıcı Şehirler Ağı'na giren kentlerin ve bu kentlerin bulundukları ülkelerin diğer tarihi ve kültürel zenginliklerinin yanı sıra bu artı şansı iyi değerlendirdikleri takdirde iç ve dış turizm açısından çok fırsatları vardır" diyor.

Gonca Tokuz'un koleksiyonu Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yaptığı alan araştırmaları sırasında bulduğu, satın aldığı unutulmaya yüz tutmuş geleneksel mutfak ürünlerinden oluşuyor.

Kayıt altına alınmalı

Kendisi her ilin, her beldenin mutfak müzesi kurması gerektiğini dile getiriyor. Gonca Tokuz'un müzeler için düşüncesi şöyle:

"Bu müzelerde sadece sergilenmenin yanı sıra yöre mutfağından örnekler sunulmalı, mutfak kültürüne de değinilmelidir. Bu konuda kurumlar ve kişiler, sivil toplum örgütleri birbirleriyle daha sıkı ilişki içerisinde olmalı, daha çok organize olmalı, bilimsel

Mutfak araç ve gereçlerinin yanı sıra oyun ve oyuncak malzemeleri ve el işleri de geçmiş ile gelecek arasında bir köprü işlevi görmektedir. Çünkü bunların hepsi ortak kültür mirasıdır.

alan araştırmalar yapılmalı, her şey kayıt altına alınmalı, belgelenmeli ve daha çok yayın yapılmalıdır. Ben kendi alanımla ilgili geleneksel tarifler derlenmesinde sıkıntı olduğunu görüyorum.

Derlemelerin çoğu bilimsel yöntemlerle yapılmamakta, ortada binlerce tarif, yüzlerce kitap, dergi arasında geleceğe taşınacak çok az veri bulunmaktadır. Elbette akademisyenlerimiz, araştırmacılarımız, şeflerimiz, öğrencilerimiz ellerinden geleni yapmaya çalışıyorlar. Gastronomi eğitimi verilen kurumların programlarında bu dersler mutlaka yer almalıdır. Derlemeciler hangi soruları soracağını bilmeli, mümkün olduğunca fazla kaynak kişi ile görüşülmeli, kaynak kişilerle ilgili gerekli bilgileri vermelidir. Yemek ile ilgili anekdotlar,

farklı adlar, kullanılan farklı pişirme teknikleri, özel gün yemeği olup olmadığı, nasıl servis edildiği gibi bilgiler yer almalıdır. Yemeğin çeşitleme ve eşmetinleri yani

varyasyon ve versiyonları belirtilmelidir.”

Ortak kültür mirasımız

Gonca Tokuz, “mutfak malzemeleri koleksiyonunu” ve bu malzemelerin korunup saklanmasıyla önemini ise şöyle anlattı:

“Mutfak malzemeleri koleksiyonum, amatör ruhla gezdiğim yörelerde yok olmasına kıyamayıp aldığım malzemeler ile kendi yöremden derlediklerim ve aileden kalan yadigarlardan oluşmaktadır. Ocaklar, bakır, cam ve tahta mutfak araç ve gereçleri gibi. Siniler (kenarı yüksekçe tepsi olan amadan, divan

sinisi, salça sinisi, künefe sinisi, kuzu sinisi, kahve tepsisi), leğençeler (hamur leğençesi, köfte leğençesi), kazanlar (kuşhana, kelle kazanı, don kazanı, tist kazan), süzek ve süzgeçler, sahanlar (düz sahan, çukur sahan, kapaklı sahan, çirtikli sahan, paşa sahanı, kaymak sahanı, sütlü sahanı, zerde sahanı), pilav lengerisi), kaşıklar (yemek kaşığı, çömçe, kevgir, tatlı kaşığı, ayran kaşığı), taslar (su tası, ayran tası, üsküre tası, saplı tas, sefertası, şapşak), bıçaklar (dolma bıçağı, yörede el yapımı tahta saplı keşefe bıçak, kurban bıçağı), delecek ve şişler (keme deleceğı, et kebabı, ciğer kebabı şişleri), tavalar (iki kulplu, tek kulplu tavalar, yağ tavası, kızartma tavası, kahve tavası, bir çeşit mücver olan öcce yemeğinin kızartıldığı tavası), ocaklar (ocak, maltız, mangal, gaz ocağı, ispirto ocağı), ızgaralar (şavayi), satıllar (su satılı, yoğurt satılı), havanlar, cezveler, maşalar, sürahi, maşrapa, teşt, havanlar (taktuka, dibek), çeşitli tahta kaşıklar,

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı

Yaratıcı Şehirler Ağı, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) tarafından 2004 yılında oluşturulmuş olup, çeşitli bölgelerden farklı gelir seviyeleri, kapasite ve nüfusa sahip şehirleri endüstriyel alanda çalışmak üzere bir araya getiren girişimdir. Bilindiği gibi yaratıcı şehirlerin seçilmesinde edebiyat, film, müzik, zanaat ve el sanatları, tasarım, medya ve gastronomi olmak üzere yedi tema esas alınmaktadır. Ülkemizde; İstanbul - Tasarım (2017), Kütahya - Zanaat ve Halk Sanatları (2019), Kırşehir - Müzik (2019), Gaziantep (2015), Hatay (2017) ve Afyonkarahisar (2019) ise Gastronomi alanlarında Yaratıcı Şehirler Ağı'na girmiştir.

oklavalar (evirgeç, ekmek oklavası, baklava oklavaları), kutular (ekmek kutusu, kahve kutusu, tuz ve biber gibi kuru gıdaların konulduğu bir çeşit yuvarlak kutu olan ölbe), et kütüğü, ekmek tahtası, yörede bayramlarda yapılan bir çeşit kurabiye kalıbı olan kerebiç ve mamul kalıpları, tel dolap, domates ezeceğı çeşitli ebatlarda küpler (carralar, su küpleri, salça küpleri, peynir küpleri), dolma taşları, güveç kabı, değirmenler (kahve ve et), elekler (elek, sarat ve kalburlar), salça ve peynir gibi gıdaların konulduğu büyük kavanozlar olan katrembizler, kavanozlar, sepetler (yumurta sepeti, üzüm sepeti, kamış sepetler, hasırlar) gibi.

Mutfak araç ve gereçlerinin yanı sıra oyun ve oyuncak malzemeleri ve el işleri de vardır.

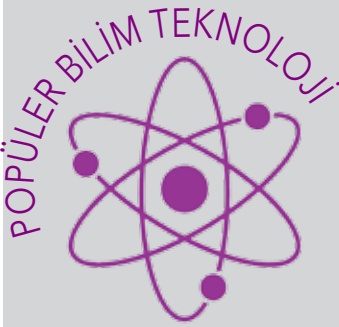
Bu malzemeler geçmiş ile gelecek arasında bir köprü işlevi görmektedir. Bazıları işlevlerini yitirmiş olsalar bile korunmayı hak ediyorlar. Çünkü hepsi önce ülkemizin, sonra dünyanın ortak kültür mirasıdır."

Gökhan SEZER

TikTok üzerinden büyük teknoloji savaşı

Birçok kişinin küçümsediği uygulama, ABD'nin ulusal güvenlik sorunu haline geldi, piyasa değeri 50 milyar dolara ulaştı.

Burada Teknoloji ile ilgili güncel gelişmeleri de içeren yazılar yazıyoruz. Kuantum bilgisayarlarından, uzay yolculuğuna geniş bir yelpazede yazdık ama bu ayki yazımız biraz daha özel. Son zamanların en popüler uygulaması TikTok'tan ve tabii TikTok özelinde ABD ile Çin arasında amansızca devam eden teknoloji savaşından söz edeceğiz...

TikTok, Çinli bir start-up firması olan **ByteDance** firmasına ait bir uygulama. Aslında her şey teknolojiye uzun yıllardır takipçi konumunda olan Çin'in son 10 yılda nerede ise birçok alanda lider konuma gelmesi ve kendi teknolojisine sahip olması üzerine başladı. Özellikle iletişim konularında altyapı üzerinden ilerleyen Çin bir den bire konunun hakimi oldu. Çin, günümüzün iletişim teknolojisi 5G'de şu anda en yüksek teknolojiye sahip ülkelerden birisi durumunda.

ABD bu gelişmeyi Çin'in amiral gemisi **Huawei'nin** önünü kesmekle sektöre uğratmaya çalıştı. Geline nokta da bir parça başarılı olsa da Çin artık şişeden çıktığı için gelişmeler ne gösterecek pek kestirilemiyor. Ancak teknoloji yarışında artık Çin de var.

Huawei ile alevlenen süreç bu sefer son zamanların en popüler ve spekülasyonlu uygulaması TikTok'a sıçramış durumda.

Birçok kişinin küçümsediği, ağız burun kıvırdığı bir uygulama, koskoca ABD'nin ulusal güvenlik sorunu haline nasıl geldi? Ve o geldiği noktadan 50 milyar dolarlar seviyelerinde satış ortamlarına nasıl geçiş yaptı? İşte teknoloji dünyası son zamanlarda baş döndürücü bir biçimde gelişen bu olayları izliyor.

Aslında uzun zamandır bu uygulama üzerine yapılan spekülasyonların ardı arkası kesilmiyordu. Bu spekülasyonların en ilginç ve belki de süreci

TikTok'un olağanüstü tarihçesine kısaca bakacak olursak;

2012 yılında kurulan Çinli internet teknolojileri şirketi ByteDance, 2016 yılının Eylül ayında Çin'de Douyin adlı video paylaşım platformunu kullanıma açtı. Şirket, Douyin'i tam 1 yıl sonra 2017 yılının Eylül ayında TikTok adıyla uluslararası pazarların kullanımına sundu.

ByteDance, 2017 yılının Kasım ayında 1 milyar dolara Şangay merkezli müzik paylaşımına odaklanan ve aynı zamanda ABD California'da da ofisi bulunan sosyal medya platformu **"musical.ly"**i satın aldı. ABD'deki genç kullanıcıları hedefleyen Çinli şirket, 2 Ağustos 2018'de TikTok ile musical.ly uygulamalarını ve kullanıcı veritabanını tek bir uygulamada birleştirerek TikTok adı ile yoluna devam etme kararı aldı.

İşte ne olduysa, bu tarihten sonra oldu. Bu operasyonların etkisiyle Ekim 2018'de Softbank Group'tan 3 milyar dolarlık yatırım alan ByteDance'ın toplam değeri 78 milyar doları buldu. TikTok uygulamasının başarısının etkisiyle de ByteDance, Uber ve Airbnb gibi şirketleri bile geride bırakarak, **"dünyanın en değerli start-up'ı"** unvanını da ele geçirdi.

Bu büyük başarının arkasındaki kişi ByteDance'ın kurucusu 37 yaşındaki yazılım mühendisi **Zhang Yiming**. TikTok ile birlikte servetine servet katan Yiming, Forbes'un 2020 rakamlarına göre Çin'in en zengin 10'uncu kişisi. Yiming'in kişisel serveti, Nisan 2020 itibarıyla 16,2 milyar doları buldu. Bu rakamla Zhang Yiming, dünyanın en zenginleri listesinde 61'inci sırada. Şimdi Microsoft, Facebook ve Google, TikTok'u almak için yarışıyorlar.

Top Apps Worldwide for March 2020 by Downloads (Non-Game)

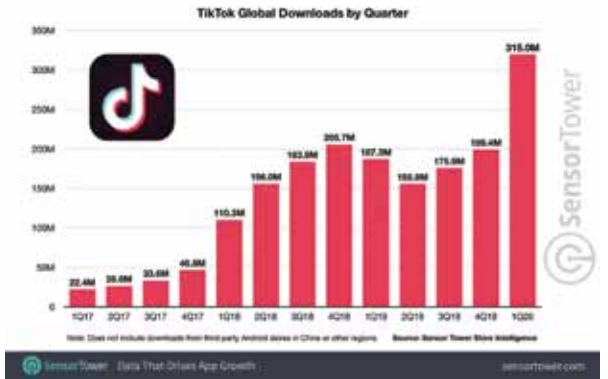
SensorTower

Overall Downloads	App Store Downloads	Google Play Downloads
1 TikTok	1 ZOOM	1 TikTok
2 WhatsApp	2 TikTok	2 WhatsApp
3 ZOOM	3 DingTalk	3 Facebook
4 Facebook	4 Facebook	4 ZOOM
5 Messenger	5 YouTube	5 Messenger
6 Instagram	6 Netflix	6 Instagram
7 SHAREit	7 Instagram	7 SHAREit
8 Netflix	8 VooV Meeting	8 Snapchat
9 Snapchat	9 Microsoft Teams	9 Likee
10 Google Classroom	10 Houseparty	10 Netflix

Note: Does not include downloads from third-party Android stores in China or other regions.

SensorTower Data That Drives App Growth

sensortower.com

Where TikTok Has Been Downloaded the Most
Number of TikTok downloads in 2019, by operating system (in millions)

Ortalarda dolaşan rakam 50 milyar dolar civarında. Diğer taraftan yasaklama süreci de işliyor. Bir yanda pazarlık bir yanda azalan zaman. Çok acayip gelişmeler bizi bekliyor. Bu arada, Çin'in de böylesi bir operasyona nasıl karşılık vereceği konusunda bir iz bir bilgi de yok doğrusu. TikTok satılınca komplo teorileri de ortadan kalkacak mı? Bu komplo teorileri diğer sosyal medya şirketleri için de geçerli değil mi? Bunlar da havada kalan sorular...

Büyük ve tarihi sonuçlar doğuracak bu heyecanlı süreci izlemeye devam edeceğiz.

Oya DEMİR

Avrupa'da son 15 yılda azalan hava kirliliği oranı ne yazık ki ülkemizde yine insan faktörü nedeniyle yüzde 8,4 oranında artış göstermektedir.

Temiz hava hasreti

İklim krizi, pandemi, önlenemeyen, sürekli artan yangınlar ve ekonomik dalgalanmalar. İnsanın aklına sürekli Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisini getiriyor. Fizyolojik İhtiyaçlar (Açlık, susuzluk, nefes alma ve buna benzer temel yaşamsal ihtiyaçlar), Güvenlik İhtiyacı (Dış faktörlerden kaynaklı tehlikelerden korunma), Sosyal İhtiyaçlar (Aidiyet, sevgi, kabul görme, sosyal yaşam vb.), Değer Verilme/Saygınlık İhtiyacı (Statü, başarı, itibar, tanınma), Kendini

Gerçekleştirme (Gelişim, bir işi başarıyla tamamlama, yaratıcılık) olarak 5 ana kategoride anlatılan bu ihtiyaçlardan hangisi eksik olsa bile hayatımızı kaliteli bir şekilde sürdürebiliriz?

Covid-19 süreci, aylardır gösterdi ki yaşama dair alışkanlıklarımızı, sosyal ilişkilerimizi, iş yapma şekillerimizi, beslenme biçimlerimizi değiştirebiliyoruz. Yeni düzene bir şekilde uyum sağlayabiliyoruz. Maslow'un hiyerarşisinde olmazsa olmaz en önemli aşama 'fizyolojik ihtiyaçlar'. Kaç gün aç

kalabiliriz? Kaç gün susuz kalabiliriz? Peki, hava olmadan ne kadar yaşayabiliriz?

Nerede olursak olalım, yaşam kaynağımız hava olmasa ne yaparız? Hava ama nasıl hava? Tabii ki temiz hava. Canlıların hayatını olumsuz yönde etkileyen ve maddi zararlar meydana getiren havadaki yabancı maddeler, normalin üzerinde miktar ve yoğunluğa ulaştığı takdirde hava kirlenmekte, kalitesi bozulmakta ve sağlığımızı etkilemektedir.

Belirli bir yerdeki havanın kalitesini ifade etmek için ise Hava Kalitesi İndeksi - HKİ (Air Quality Index-AQI) ölçüsü kullanılmaktadır. Farklı değerlerin aşamalarına göre sınıflandırılan ve her aşamanın bir renk ile simgelenildiği HKİ renk ve risk aralıkları ülkeden ülkeye değişebilmektedir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de HKİ düzenli olarak izlenmektedir. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kurulan 'Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'nda yer alan hava kalitesi ölçüm istasyonlarından elde edilen ölçüm sonuçları ve Türkiye'de hava kirliliği haritası havaizleme.gov.tr adresinden, dünyada hava kirliliği haritası ise <https://waqi.info/tr/> adresinden takip edilebilir.

Konda Araştırma ve Danışmanlık Şirketi'nin 3-4 Mart 2018 tarihinde; Türkiye genelinde 30 ilin, merkez dahil 100 ilçesine bağlı 147 mahalle ve köyünde 2 bin 595 kişi ile yüz yüze yapılan görüşmeler ile hazırlanan Çevre Bilinci ve Çevre Koruma temalı Konda Barometresi; özellikle hava kirliliğinin toplumun en çok arttığını düşündüğü sorun olarak ön plana çıktığını gösteriyor. Avrupa'da son 15 yılda azalan hava kirliliği oranı ne yazık ki ülkemizde yine insan faktörü nedeni ile yüzde 8,4 oranında artış göstermektedir.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından, Türkiye Hava Kirliliği Raporu'nun Mayıs 2020'de yayınlanan 2019 raporu; kent ölçeğinde Türkiye'de en az 75 milyon kişinin kirli hava soluduğunu gösteriyor. Rapor OECD verilerine göre her yıl en az 30 bin vatandaşımızın hava kirliliğine bağlı hastalıklar nedeniyle hayatını kaybettiğini belirtiyor.

Türkiye'de hava kirliliği yaşayan bölgeleri belirlemek adına kanser, üst ve alt solunum yolu enfeksiyonları, astım, alerji, stres, depresyon gibi sağlık problemlerine yol açan partikül madde 2,5 (PM2,5), partikül madde 10 (PM10), kükürtdioksit (SO2), azotdioksit (NO2), azotoksitler (NOX), karbonmonoksit (CO) ve ozon (O3) parametreleri için sınırların aşıldığı gün sayıları ve yıllık ortalama değerlerin incelediği raporun tamamına <http://www.cmo.org.tr/> adresinden ulaşabilirsiniz.

2015 yılında doğa koruma ve sağlık alanında çalışan; Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN Europe), Çevre için Hekimler Derneği, Greenpeace Akdeniz, Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER), İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği (İMUD), Pratisyen Hekimlik Derneği, Sağlık ve Çevre Birliği (HEAL), TEMA Vakfı, Türk Nöroloji Derneği, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), Türk Tabipleri Birliği (TTB), Yeşil Barış Hukuk Derneği, Yeşil Düşünce Derneği, Yuva Derneği, 350.org, WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) olmak üzere 16 sivil toplum kuruluşunun bir araya gelmesiyle kurulan Temiz Hava Hakkı Platformu (THHP) Ağustos 2020'de yayınladığı 'Kara Rapor 2020: Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri' çalışması Türkiye'nin 4 yıllık hava kirliliği ve bu kirlilikten

kaynaklanan önlenabilir can kayıpları verilerine odaklanarak ilginç noktalara dikkat çekiyor. (Raporun tamamı için: www.temizhavahakki.com/kararapor2020/)

2019 yılında 30 ilde yaşayan yaklaşık 18 milyon kişinin yıl boyunca soluduğu havanın kalitesine (PM10) dair yeterli veri yok ve her 5 ilde 1'inde hava kirliliğinin sağlık etkileri yetersiz veri nedeniyle (PM2.5) hesaplanamadı.

2019 yılında, Türkiye'de hava kirliliği (PM10), yeterli veri olan 51 ilin yüzde 98'inde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün sınır değerlerinin üzerinde gerçekleşti.

Son 4 yıl boyunca düzenli olarak yüksek derecede kirli hava soluyan Iğdır, Düzce, Manisa, Bursa, Kahramanmaraş, ve Afyonkarahisar'da hava kirliliği sorununun çözülmemeyen kronik bir sorun haline geldiği gözlemleniyor.

Türkiye'de hava kirliliği Dünya Sağlık Örgütü kılavuz değerine indirilseydi; 2019

yılında tüm ölümlerin yüzde 7,9'u (31 bin 476 ölüm) ve 2018 yılındaki tüm ölümlerin yüzde 12,13'ü (45 bin 398 ölüm) önlenebilirdi.

2017 yılından beri her yıl hava kirliliği trafik kazalarının 6 katından fazla ölüme sebep oluyor.

2019 yılında hava kirliliği nedeniyle en fazla ölümün yaşandığı ilk 3 il sırasıyla İstanbul (3 bin 761), İzmir (2 bin 75) ve Manisa (1680) oldu.

İl nüfusuna oranla en çok hava kirliliğine bağlı ölümün yaşandığı il ise Iğdır olarak öne çıkıyor.

Türkiye'de yalnızca Ardahan, Tunceli, Rize, Artvin, Bitlis'te hava kirliliği üç yıl üst üste en düşük seviyede ölçüldü. Yine de, bu illerdeki hava kalitesi seviyelerinin bazıları Dünya Sağ-

lık Örgütü'nün önerdiği kılavuz değerlerin üzerindedir.

16 sivil toplum kuruluşundan oluşan Temiz Hava Hakkı Platformu (THHP) sağlıklı bir çevrede yaşamının en temel şartlarından birisi olan hava kalitesini, kalıcı olarak iyileştirebilmek için yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde tüm ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşları aşağıdaki belirtilen konularda adım atmaya davet ediyor:

- Tüm hava kalitesi ölçüm istasyonlarının veri kalitesinin artırılması,

- Kanserojen olan ince partikül madde (PM2.5) kirleticisinin tüm illerde ölçülmesi ve ince partikül madde (PM2.5) için ulusal sınır değerleri içeren mevzuat düzenlemeleri yapılması,

- Çevre yatırımlarını tamamlamamış kömürlü termik santrallerin çalışmasına izin verilmemesi,

Planlanan sanayi tesisleri için sağlık

etki değerlendirme yapılması,

- Halk sağlığını merkeze koyan, sürdürülebilir istihdam ve krizlere karşı dayanıklı modeller oluşturmayı amaçlayan ekonomik toparlanma paketleri oluşturulması.

Daha kaliteli bir hayat için hepimizin hakkı olan Temiz Havayı hep birlikte koruyabilir ve sağlayabiliriz.

İstanbul Hava Kalitesi

<https://havakalitesi.ibb.gov.tr/>

Ankara Hava Kalitesi

<http://index.havaizleme.gov.tr/Index?stations=9,10,11,12,13,14,15,16>

İzmir Hava Kalitesi

<http://index.havaizleme.gov.tr/Index?stations=114,117,112,115,46,113,111,116>

Enver
OLGUNSOY

Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi

Türkiye İş Bankası'nın Koç Üniversitesi ve Bayındır Sağlık grubu birlikteliği ile oluşturduğu Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi, ülkemiz için büyük önem taşıyor.

Hani karamsar ve stresli günlerde "ülkemizde güzel şeyler de oluyor" başlığı ile bazı güzel olaylardan söz edilir ya, ben de size bu gün böyle bir "güzel birliktelikten" söz edeceğim. Malum son 8 aydır -ki bunun 5-6 ayı ülkemiz, insanımız için bayağı stresli geçti, geçiyor- Covid-19 ve pandemi gündemi belirliyor. Bu birliktelik de pandemiden odaklanarak gelişen bir "Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi" ile ilgili. Şubat 2020'de Türkiye İş Bankası yapay zeka konusunda "Yapay Zeka Uygulama Araştırma Merkezi"ni oluşturduğunu kamuoyu ile paylaşmıştı. Şimdi ise "Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi"ni 11 Ağustos 2020'de bu kez Koç Üniversitesi ve Bayındır Sağlık Grubu birlikteliği ile oluşturduğunu kamuoyu ile paylaştı.

Her ne kadar pandemi olgusundan hareket aldı ise de bu merkezin aslında tüm ölümlerin önemli bir

nedeni olan "enfeksiyon hastalıkları" konusunda araştırmalar yapacak olması ülkemiz için çok önemli ve "Türkiye'de güzel şeyler de oluyor" cümlesini kurmama sebep oldu. Enfeksiyon hastalıkları, ölümlerin önemli bir bölümünün sorumlusu olduğu kadar, halkımızın bilinçsizce tükettiği antibiyotiklerle "Avrupa antibiyotik şampiyonu" olduğumuz düşünülürse, bu olumsuz şampiyonluktan da belki bizleri kurtaracak araştırmalara imza atacaktır bu merkez.

"Sağlıklı yarınlar için ortak adım" sloganı ile başlayan bu birliktelik, "toplum sağlığı alanında ülkemizin bilimsel ve akademik faaliyetlerine katkıda bulunmak amacıyla yeni bir işbirliğine atılan imza" olarak ifade ediliyor bu iki kuruluş tarafından.

Bu merkezin çalışmalarıyla, enfeksiyon hastalıklarıyla ilgili ileri düzeyde araştırma yapılması, hastalıkların tanı ve tedavileri ile korunma yollarının geliştirilmesinde çözüm önerileri

getirilmesi, araştırmacı ve eğitimci insan kaynağının nicelik ve nitelik yönünden zenginleştirilmesi, aşı ve ilaç çalışmalarının yürütülmesi hedefleniyor.

Merkezde yürütülecek çalışmalara Bayındır Sağlık Grubu'nun da katılması ve Bayındır hastanelerinde görev yapan uzmanların da merkezin Bilimsel Danışma Kurulu'nda yer alması planlanıyor.

Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Sayın Adnan Bali, merkezin tanıtım toplantısında çok önemli bir konuya da değinmiş; Şubat 2020'de kamuoyu ile paylaştığımız Yapay Zeka Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi arasında bilimsel çıktılar itibarıyla da iyi bir sinerji oluşacağına bu sayede sağlıkta yapay zeka ve makine öğrenimi uygulamaları, robot bilim, ortak klinik çalışmalar ve çapraz disiplinler arası etkileşimlerin sağlayacağı avantajlardan faydalanılabileceğine işaret etmiştir.

Koç Üniversitesi bünyesindeki bu merkezin, gelecekte öğrenilebilecek bir Ar-Ge merkezi olabileceği, Türkiye'nin aşı ve ilaç çalışmalarında örnek bir müessese olacağı

rahatlıkla söylenebilir.

Aynı toplantıda Koç Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Ümran İnan da, Ar-Ge için verilen dış kaynaklara bakıldığında, Koç Üniversitesi'nin Türkiye'de en ön sıralarda yer aldığı vurgusu ile Avrupa Araştırma Konseyi destekleri ile ülkemizde yürütülen aktif 24 projenin yarısından fazlasını üniversitelerinin yürüttüğünü ifade etmesi de ayrı bir başarı ve not edilmesi gereken önemli bir konu.

Ayrıca, Sayın Rektörün dikkat çektiği bir diğer konu da; Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi'nin Türkiye'de bu ölçekteki ilk ve tek merkez olacak olması. Bu da alkışlanacak bir olgu. Koç Üniversitesi bünyesindeki tıp fakültesi, mühendislik, fen, iktisadi ve idari bilimler ile insani bilimler fakülteleri arasında eş güdümlü çalışmalar yürütülürken, Türkiye İş Bankası Yapay Zeka Araştırma ve Uygulama Merkezi ve ülkemizde tam 30 yıldır sağlık hizmeti veren Bayındır Hastanesi ile dev bir işbirliği olacağı gerçeği de unutulmamalıdır.

Merkezin bilimsel danışma kurulunda da Bayındır Sağlık Grubu'ndan, ABD'deki Har-

vard Üniversitesi'nden, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Zürih Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden, Slovenya ile İtalya'dan çok değerli hocalar olduğu da yine altı çizilmesi gereken önemli konulardan...

Mükemmel bir merkez olacağı konusunda ve büyük bir beklenti içerisinde, merkezin başarılarını alkışlamaya hazır olalım.

Yolu açık olsun...

Dr. Gökalep
MÜSTECAPLIOĞLU

Covid-19 için önlemler ve ozon terapi

Covid-19 tedavisi için de kullanılmaya başlanan ozon terapi, hem virüsün çoğalma hızını yavaşlatır hem de hücrelerin virüsü yok etmesine yardımcı olur.

Eski tarihlerde, Yunancada "Tanrının Nefesi" ismi ile anılan ozonun faydalı etkileri ve yaşamımız için gerekliliği çok eski yıllarda keşfedilmiştir. Ozon, stratosferde yer alan en önemli ve renksiz olmakla beraber kendine has bir kokusu olan bir gazdır.

Ozon, yaşamımızı sürdürmek için hayatımızın her anında bize gerekli olan oksijen molekülünün üç atomlu halidir. Tıbbi oksijen olarak da bilinen bu molekülün sağlık üzerindeki olumlu etkileri uzun zamandır biliniyor. İlk defa 1840 yılında keşfedilen ozon molekülünün, tıp alanında ilk olarak kullanılması bundan 16 sene sonra 1854'te gerçekleşiyor. O yıllarda sadece ameliyat odalarının ve tıbbi aletlerin sterilize edilmesinde kullanılan ozon molekülünün, ciddi hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği fikri ilk olarak 1934'te, Alman doktor Otto Warburg tarafından ortaya atıldı.

Kanser üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan Warburg, kanser hücresinin oksijensiz (anaerobik) ortamda yaşadığını keşfederek, iki kez Nobel Tıp Ödülü'ne layık görülmüş tek isimdir. Bu önemli bilim insanı, keşfinden yola

çıkarak ancak oksijensiz bir ortamda hayatta kalabilen kanser hücresini yok etmek üzere araştırmalar yapmaya başladı. Bu araştırmalar sonucunda da ozon terapiyi geliştirdi.

Etki alanı geniş

1934 yılından bu yana, ozon terapi ile ilgili pek çok tıbbi çalışma yapılmış ve kanserden diyabete ve bağışıklık sistemi hastalıklarına kadar birçok farklı kullanım alanı keşfedilmiş, birçok sağlık sorununda etkili olduğu anlaşılmıştır. Ozon hücre yenilenmesini hızlandırır. Kırmızı kan hücrelerinin oksijen taşıma kapasitesini, elastikiyetini ve kanın akışkanlığını artırarak oksijen azlığını giderir. Ayrıca damarlarda genişlemeye neden olarak ve damar tıkanıklıklarında yardımcı tedavi olarak uygulanmaktadır. Yağ hücreleriyle direkt etkileşime girerek kolesterolde azalmaya ve bölgesel yağ yıkımına neden olur. Kan şekeri düzeyini düşürür. Kireçlenmelerde kıkırdak kaybını azaltarak ve eklem içi sıvılarının ve kıkırdak yapımını uyararak eklem ağrılarında azalma ve hareket kabiliyetinde artma sağlar.

Ozon tedavisi, Türkiye'de, 27 Ekim

2014 tarihli 29158 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliđi ile yasal dayanağa kavuşmuştur. Ozon tedavi Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından tanınan, yönetmeliği olan, başta muayenahaneler olmak üzere ve üniversiteler, şehir hastaneleri ve devlet hastaneleri (yaklaşık 30 üniversite ve devlet hastanesi) tarafından da uygulanmakta olan bir destek tedavi metodudur.

Tedavide yeni aşama

Ozon terapi, Covid-19 için de kullanılmaya başlandı. Ağır seyreden Covid-19 vakalarında akciğerlerde öyle bir enfeksiyon oluşuyor ki bağışıklık sistemi paniğe kapılarak dengesini yitiriyor ve ortamı sitokin bombardımanına tutuyor. Sitokinler hücreler arası iletişimi sağlayan bağışıklık sistemi hücreleridir. Sitokinlerdeki bu artış toksik bir etki yaratarak dokulara zarar vermeye başlıyor ve sonuçta akciğerde ödem oluşur, bu kötü gelişme akut kalp yetmezliğinin yanı sıra ikincil enfeksiyonlarda artış yaparak hastaları ölüme götürebilmektedir.

Ozon terapi, sitokin fırtınasını bastırarak yavaşlatıyor. Ozon terapi, hem viral replikasyonu yani virüsün çoğalma hızını yavaşlatır hem de hücrelerin virüsü yok etmesine yardımcı olur. Bu hastalıkta akciğerlerdeki enfeksiyon yüzünden oksijen kanla buluşmaz, böylece kandaki oksijen seviyesi azalır. Ozon terapi, hipoksi denen bu durumu önler. Ozon terapi, lökosit üretimini artırır. Akyuvar olarak da bilinen lökositler, vücut bir istilacıyla karşılaştığında aktive olan bağışıklık sistemi hücreleridir. Covid-19 hastalarında lökosit miktarlarında azalma olur.

2003 yılında Çin’de Prof. Dr. Li Zelin, Covid gibi aynı virüs ailesinden olan Sars virüsünün ozonla yüzde 99,2 öldürülebileceğini

göstermiştir. Dr. Wilson, klinik araştırmasında Sars virüsünü yüzde 99 oranında öldürdüğünü Wuhan kentinde göstermiştir. ABD Kaliforniya’dan Dr. Rowen ve arkadaşları, 2016’da Afrika’daki Ebola virüs salgınında 6 hastaya ozon tedavisi uyguladı. 6 hastanın 6’sı da tamamen iyileşti.

Bu örneklerden hareketle Çin’de başlatılan kritik evre 3 Covid hastalarında ozon tedavisi ile çok hızlı iyileşmelerin olduğunun bildirilmesi üzerine 17 hastaya birden ozon tedavisine başlandı. Yoğun bakımda entübe durumdaki 5 hastanın 5’inin de iyileştirilerek evlerine gönderildiği, daha az ciddi hastalarda ise ozon tedavisi ile tam bir iyileşmenin sağlandığı görölmüştür.

İspanya’dan ozon terapist Dr. Olmeda,

Covid hastası olmuş, boğaz ağrısı, öksürük, kas ağrıları, iştahsızlık, 40 derece ateş, kalp hızında artış ve oksijen saturasyonu düşük durumda iken kendisine ozon tedavisi başlamış ve 2 gün içerisinde toparlanmıştır. İtalya’da ozon terapi gören Covid hastalarının ozon tedavi sayesinde yoğun bakıma gerek duymadan iyileştikleri açıklanmıştır. İtalya, Udine’deki Santa María della Misericordia Üniversitesi Hastanesi’nde, Dr. Demonte tarafından, solunum yetmezliği olan Covid-19 pnömonili 36 hastaya ozon tedavisi verildi. Bu 36 hasta ozon tedavisi sayesinde sağlığına kavuşmuş, sadece 1 hasta yoğun bakımda entübe edilmek durumunda kalmıştır.

Koruyucu etkileri

Dünya Ozon Terapi Federasyonu (WFOT), Covid-19'da ozon tedavisi için tedavi protokolü oluşturmuştur. Bu bağlamda ozon, kanın ozonlanması ya da ozonun makattan verilmesi şeklinde önerilmektedir. Ayrıca, ozon gazı kana verildiği gibi sulara da verilebilir. Bakteri ve virüslerin çok hızlı bir şekilde öldürülmesine neden olur. Bir kıyaslama yapmak gerekirse; 4 bin 500 bakteriyi 1 ozon molekülü 1 saniyede öldürürken, klor ancak 3 bin 500 saniyede öldürmektedir. Yani ozon, klordan 3 bin 500 kat daha etkilidir. Bu bilimsel çalışmalardan hareketle ozonlu su, ağızdaki mikropları öldürmek için diş hekimliğinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Ofiste ozonlu su yapmak, ellerimize klor ve diğer kimyasallardan daha doğal bir şekilde dezenfeksiyon sağlamaktadır. Ozonlu suyu ağızımıza, burnumuza vermek ve gargara yapmak sonrasında içmek, bizi virüslerden koruyacaktır. Aynı şekilde ozon yağının da burun deliklerine sürülmesi, cilde ve ellere sürülmesi virüslere karşı koruma sağlamaktadır.

Ozon terapi doğru cihazla ve ozon terapi konusunda eğitilmiş sağlık personeli tarafın-

dan uygulandığı müddetçe hiçbir yan etkisi yoktur. Ozonla yapılan tedavi sırasında, Vitamin C ve Vitamin E içeren tüm antioksidan takviyelerinin bırakılması gereklidir. Hastaya bu vitaminlerden zengin gıdaları çok miktarda tüketmemesi söylenmelidir. Sonuç olarak, vitaminler veya antioksidanlar ozon tedavisinden önce veya sonra verilmelidir ve asla tedavi sırasında verilmemelidir. Ancak; Favizm hastalığına sahip olanlara, hipertiroidi hastalarına ve kanı sulandırma etkisi yüzünden kanama bozukluğu olan hastalara uygulanamaz. Ancak kan sulandırıcı etkisinin Covid-19 tedavisinde bir avantaj olduğu da unutulmamalı,

çünkü bu hastalıkta hastaların çoğuna pıhtı oluşumuna karşı kan sulandırıcı ilaçlar veriliyor.

Uygulama biçimleri

Major Yöntem: En yaygın kullanım metodudur. Bu metodla kişiden 50-100 ml arasında alınan kan, tedavi seanslarının sayısı ve uygulanacak ozon dozu; hastanın genel durumuna, yaşına ve esas hastalığına bağlı olacaktır.

Minor Yöntem: Kişiden alınan 2-5 cc arası kan, belirlenmiş dozda ozonla karıştırılarak kişiye enjekte edilir.

Vücut boşluklarına ozon verilmesi: Rektal - makat yoluyla, vajinal ve kulak yoluna püskürtme yöntemi ile kişiye ozon verilir.

Eklem ve kas içine ozon verilmesi: Kas İskelet Sistemi rahatsızlıklarında, uygun bir iğne ile belirli dozda ozon gazı kişinin eklemelerine ve kaslarda ağrılı bölgeye enjekte edilir.

Ozon torbası: İyileşmeyen yaralarda ve diyabetik ayaklarda, cilt lezyonlarında, enfeksiyonlarda, dolaşım bozukluklarında, nöropatik ağrılarda ve huzursuz bacak sendromunda kullanılır.

İzmir'de Covid-19 aşısı için önemli başarı

İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi (İBG) Müdürü Prof. Dr. Mehmet Öztürk, merkez olarak Covid-19 sürecinde aşı, profilaktik ve tedavi edici ilaç üzerinde çalışmalarını sürdürdüklerini, tasarım ve üretim aşamalarını tamamlamış oldukları her iki üründe de laboratuvar ve hayvan deneyleri açısından olumlu sonuçlar aldıklarını söyledi. Prof. Dr. Öztürk, daha sonra rekombinant teknik kullanılarak üretilecek aşı ve ilaç adayının doğrudan gönüllü ve sağlıklı kişilerde test etme imkanı olacağını, bunu da 2021 başında gerçekleştirmeyi planladıklarını bildirdi.

Prof. Dr. Öztürk, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın desteğiyle TÜBİTAK öncülüğünde ve bazı üniversitelerin de katılımıyla Covid-19 Ulusal Aşı ve İlaç Platformu'nun kurulduğunu, İBG'nin aşı ve ilaç geliştirme çalışmalarına Mart ayında başladığını bildirdi. Platformun 2 amacının olduğunu belirten Prof. Dr. Öztürk, "Birisi Covid-19'a karşı koruma amaçlı aşı geliştirmek diğeri

ise hasta olan bireyleri tedavi edici ilaçlar geliştirmek. Biz İBG olarak her iki projede de yer alıyoruz. Amaçlarımızdan birisi, ucuz bir teknoloji ve hızlı sonuç veren bir yöntem kullanarak bir aşı geliştirmek" dedi.

Prof. Dr. Öztürk, üzerinde çalıştıkları aşı ve tedavi edici ilacın İBG'nin projesi olduğunu, TÜBİTAK'ın desteklediği kritik aşamalarda diğer üniversitelerle iş birliği yaptıklarını aktardı.

İlk sonuçlar olumlu

Rekombinant bir aşı üzerinde çalışmalarına devam ettiklerini dile getiren Prof. Dr. Öztürk, "Klasik yöntemlerden farklı. Virüsün tamamını değil de çok kritik bir bölgesini hedefleyen aşı. Şimdiye kadar aşı olarak seçtiğimiz ürünü maya hücreleri kullanarak yeterli miktarda üretebildik ve saflaştırabildik. Hayvanlar üzerindeki deneylerimizde güçlü antikor oluştuğunu gördük. Daha yapılacak testler var, çalışmalarımızın sonuçları olumlu" dedi.

Nedim ATİLLA

KÜLTÜR VE
LEZZET
YOLCULUĞU

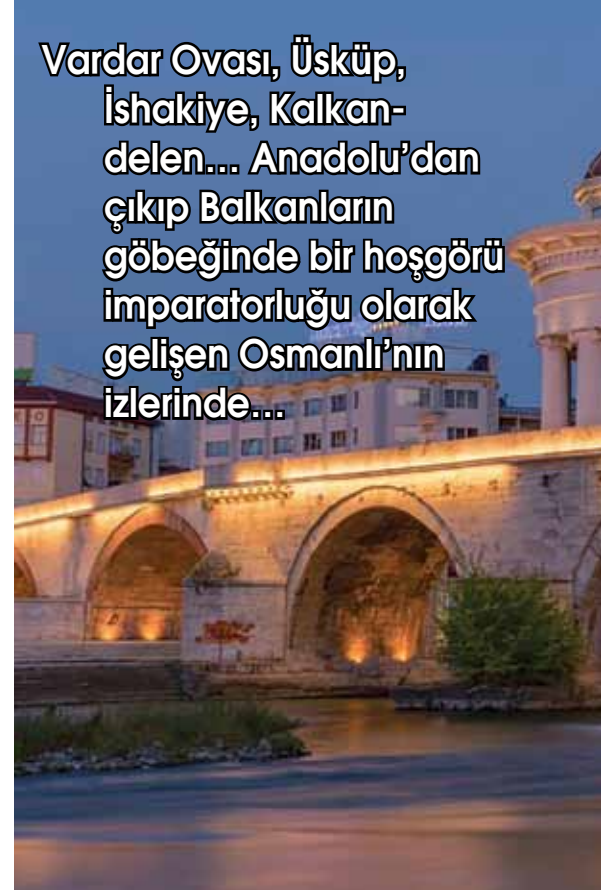
Bugün eski Üsküp'te gezerken kendinizi Anadolu'nun kendini koruyabilmiş bir kasabasında sanabilirsiniz, modern Üsküp'ün bir kafesine oturduğunuzda ise yine kendinizi Orta Avrupa'nın bir başkentinde örneğin Viyana'da zannedebilirsiniz.

Sana bir tepeden bakmak isterdim ÜSKÜP

Balkanların en güzel şehirlerinden biri olan Üsküp'ü, belki de Balkanların en büyük şairlerinden birinin sözleriyle anmak gerek. İstanbul'u bir ressam gibi dizelerine aktaran Yahya Kemal'in de doğduğu yerde... Soyadı Kanunu'nun çıktığı günlerde kendisine 2 Aralık 1884 tarihinde doğduğu Üsküp'e; Beyat Mahallesi'ne gönderme yaparak isim alan Yahya Kemal'in İstanbul'a baktığı gibi tepeden bakmak pek mümkün değil... Çünkü Mustafa Kemal'in en sevdiği Rumeli Türküsü'ne de konu olan, "Vardar Ovası"nın tam göbeğinde kurulu bir kent Üsküp... Çevresi tamamen ova... En yüksek noktasına Üsküp Kalesi kurulu, o da topu topu 200 metre...

Vardar Ovası, Üsküp, İshakiye, Kalkandelen... Anadolu'dan çıkıp Balkanların göbeğinde bir hoşgörü imparatorluğu olarak gelişen Osmanlı'nın izlerinde...

Bugün eski Yugoslavya'da iki dinin mensupları birbirlerinin gözünün içine öldüresiye bakarken, Osmanlı geleneğini yaşatmak; sürdürmek isteyen Makedonlar, Arnavutlar ve Türkler "kardeş kardeş" yaşamayı beceriyorlarsa, burada o eski hoşgörü toplumunun, Osmanlı örf ve adetlerinin yaşıyor olmasının da etkileri var elbette.

Türk mirası

Hemen söyleyelim, Yunanistan'ın Verve, Florina kentleri gibi Kuzey Makedonya'nın Üsküp, Manastır ve Ohri kentleri de Türk mimarisinin izlerini koruyor... Bugünkü Üsküp Beyatlı'nın hatıralarındaki Üsküp elbette değil ama özellikle Türk Çarşısı denilen bölgede kendinizi herhangi bir Anadolu kasabasında hissedebiliyorsunuz. Özellikle, Beyatlı'nın dünyaya geldiği, Adile Hanım'ın Konağı'nı mutlaka görmek gerek, İshakiye

Mahallesi'ne uğramadan da olmaz. Birlik Gazetesi'nin Türkçe yayını okumak gerek, Vardar Dergisi'ni okumanın gerekliliği gibi. Üsküp'te Türk eğitim kurumları kimliklerini koruyorlar. Tefeyyüz İlkokulu ile Yahya Kemal Beyatlı Özel Koleji'nin de varlığı Türkiye'nin oraya gösterdiği dostluk kadar önemli. Yeni Hayat Kültür, Güzel Sanatlar Derneği'ndeki amatör tiyatro kolundan sonra resmi şekilde Azınlıklar (Türk-Arnavut) Tiyatrosu unvanıyla çalışmaya başlayan Üsküp Türk Tiyatrosu da

halen faaliyette.

Üsküp'e gitmeden önce Yrd. Doç. Dr. Mehmet Z. İbrahimgil'in yayın listesine göz atmıştım, ne de iyi yapmışım, neler araya-
cağımı bilerek gittim o güzel coğrafyaya... Üsküp'teki Burmalı Cami'yi, Kalkandelen'deki Harabatı Baba (Sersem Ali Baba) Bektaşî Tekkesi ve Alaca Camii'ni, eski Sanayi ve Ticaret Bakanlarından Yalım Erez'in önemli yatırımlar

yapmakta olduğu Gostivar'daki Saat Camii'ni; özetle, eski Yugoslavya Cumhuriyetleri'nin bize en yakını olan Makedonya'da Türk Kültür Mirası'nı incelemeyi çok önemsemiştim. Gezdiğimiz süreç içinde bir kısmını görme fırsatımız oldu, bir kısmını daha sonraki ziyaretlerimize bıraktık. Ama şunu rahatça söyleyebilirim ki, bizim Türkiye'de kıymetini bilemediğimiz birçok eserin değeri Makedonya'da verilmektedir.

Köklü tarih

Şimdi biraz da kent hakkında bilgi verelim: Makedonca "Skopiye" denilen Üsküp, Makedonya Cumhuriyeti'nin başkenti ve en büyük şehri. Makedonya'nın toplam nüfusu 2,4 milyon ve bu nüfusun üçte biri Üsküp'te yaşıyor. Şehrin nüfusu için tam bir bilgi almak mümkün değil çünkü Bosna-Hersek'ten sonra Kosova'da meydana gelen kargaşa sırasında kent çok büyük miktarda göç almış. Bugün eski Üsküp'te gezerken kendinizi Anadolu'nun kendini koruyabilmiş bir kasabasında sanabilirsiniz, modern Üsküp'ün bir kafesine oturduğunuzda ise yine kendinizi Orta Avrupa'nın bir başkentinde örneğin Viyana'da zannedebilirsiniz.

Antik Skupi şehrinin yerinde, İlliryalılar tarafından MÖ. 5'inci yüzyılın sonunda kurulduğu belirtilen Üsküp, MÖ. 168 yılında Romalıların eline geçmiş. MS. 395'de Bizans İmparatorluğu'nun payına düşen Üsküp, 8'inci yüzyılda yine bir Türk imparatorluğu olan Avarlarla tanışmış. Onları 9'uncu yüzyılda Bulgarlar izlemiş. 11'inci yüzyılda yeniden Bizans İmparatorluğu'nun yöne-

timine giren Üsküp, Osmanlı topraklarına 1389'da katılmış. Bu tarihten itibaren bir sancak merkezi yapılan Üsküp, Fatih Sultan Mehmet tarafından Rumeli Beylerbeyiliği'ne bağlı eyalet merkezi yapılmış. Osmanlı

İmparatorluğu döneminde önemli bir yönetim ve ticaret merkezi imiş. Osmanlı Devleti dönemine ilişkin izlerin bir bölümü, özellikle 1963'te 2 bin kişinin ölümüyle sonuçlanan büyük depremde yok olmuş, ki Üsküp'ü modern bir şehir görünümüne büründüren girişimler de bu tarihten sonra başlamış... Şehre demir-çelik, kimya, tekstil, gıda sanayi fabrikaları kurulmuş.

Paylaşılamayan kent

1683'te başarısızlıkla sonuçlanan İkinci Viyana kuşatmasından sonra Avusturyalıların işgaline uğrayan şehir kalesi 1689'da General Piccolomini tarafından yıktırılmış. 1690 yılında tekrar Osmanlı topraklarına katılan Üsküp, Osmanlı İmparatorluğu Avrupa ve Balkan coğrafyasında eski etkinliğini yitirdiği için yavaş yavaş önemini kaybetmiş. 1863'te Niş ile birleştirilerek vilayet merkezi yapılan Üsküp, 1869'da İşkodra'ya bağlı bir vilayete dönüştürülmüş.

1881 yılında bir ara ayaklanan Arnavut milliyetçilerinin eline geçen Üsküp, 1888 yılında Kosova vilayetinin merkezi yapılmış. Kosova Valisi Mazhar Bey'in Üsküp'ü yeniden imar etmek için Kosova vilayeti sınırları içinde Gümrük Vergisi uygulamasına geçmesi, halkın isyanına neden olmuş. Böylesine de özgürlüklerine düşkünmüş Üsküplüler. Kanlı sokak çatışmaları, Padişah V. Mehmed Reşad'ın 1911 yılında Kosova gezisine çıkmasıyla durmuş. 1912'de başlayan Birinci Balkan savaşında Sırların eline geçen Üsküp, o tarihten itibaren Osmanlı egemenliğinden çıkmış. 1915'te Bulgarlar tarafından Sırlardan alınan Üsküp, Birinci Dünya Savaşı sonlarında Fransız birlikleri tarafından Bulgarlar-

Paylaşılamayan kent Üsküp'te Necati Cumalı'dan Haldun Taner'e birçok ünlü Türk yazarın eserlerinin sahnelendiği tiyatro ve çeşitli festivallerle çok canlı bir kültür hayatı var.

dan alınmış. İkinci Dünya Savaşı'nda Alman ve Bulgarlar tarafından işgal edilen şehir, 1944'de Partizanlar tarafından geri alınarak Yugoslavya bütünlüğü içindeki yerini almış. Tarih boyunca toprakları Yunanlılar,

Bulgarlar, Arnavutlar ve Sırlar arasında pay edildiği için tarihsel sınırlarının bugün küçük bir parçasında kalan Makedonya'nın başkentliği görevini yürüten Üsküp, Yugoslavya Federasyonu döneminde tarihteki önemini koruyamadığı için varlığını mütevazı bir şehir olarak bugünlere kadar getirmiş.

Kültür önemli

20. yüzyılın sonlarına kadar Yugoslavya'ya bağlı özerk bir cumhuriyet olan Makedonya, 1990 yılında bağımsızlığını kazandı. Ancak Yunanistan'ın karşı çıkması üzerine, resmi anlamda bağımsız bir devlet statüsünde olması için adının Birleşmiş Milletler tarafından tescil edilmesi 3 yıl zaman aldı.

Kentin halen çok canlı bir kültür hayatı var. Bu hayatın içinde Necati Cumalı'dan Haldun Taner'e kadar birçok ünlü Türk yazarın eserlerini sahneleyen Türk Tiyatrosu da önemli bir yer tutuyor. Üsküp'te her yıl Avrupa Feminizm Festivali düzenleniyor ve Avrupalı feministler toplanarak tartışıyorlar.

[illegible][illegible]

✦ **HAZİR AYINDA STOKA ÇALIŞTIR**
- Kovid-19 salgını en çok hangi sektörleri etkiledi? Türkiye genelinde ve İAOSB'de ne kadar üretin güvirmesi gerekiyor? Üretimin kesintisiz sürmesi için siz İAOSB'de ne gibi önlemler aldınız? Katılımcılarımız ne gibi kısırlarıklar sağladınız?
- Öncelikli konular

Özellikle salgının ilk evresinde çocukların öğreniminde oluşan korku ve tedirginlik nedeniyle tüm sınıflar psikolojik olarak etkilenir. Özellikle ilköğretim başlangıcı

► **BÖLGEKURULU KARARLARI 3 AY İÇERİNDEN**
Bölge Kurulunun aldığı kararlar 3 ay içerisinde

...sözleşmelerinin OSB yönetimi olan
bizlerden baki talepleri oldu. Kendi
kazan mekanizmalarını taşıyıcıları

HELM UGURTAQ KIMOLIT

1978 yılında Ege Üniversitesi Tıbbi Fakültesi Boya Tıbbiye Bölümü'nden tıbbiye mezun oldu. 1978-1982 yılları arasında tıbbiye sendikasında işyeri yönetimi olarak görev yaptı. 1987 yılında tıbbiye sendikası ve Boya Tıbbiye Bölümü'nde karışık faaliyetlerde bulundu. Çekirge Çayırı Boya, İsmailiye yurttaşına düşen edilen köye-jeon güyaşına yakamam ve İsmailiye'nin yagayıcı

İk Genel Kurulunu 2007 yılında gerçekleştiren İsmail Aksoy Örgütüne Sanayi Bakanlığı'nda (SABİS) Yürütme Kurulu Başkanı seçilen üyü, sanayiciler 2010 yılında gerçekleştiren 3. Genel Kurulda da kardeşlerinin dağınığını önlemek amacıyla Kurulda Başkan seçildi, ikinci üyü, İsmail Ege Güngör Sanayi Odası Başkanlığına seçildi ve bu kez de İsmail Güngör Sanayi Odası Başkanlığına seçildi. İsmail Güngör Sanayi Odası Başkanlığına seçildi.

başlangıç olan girişimlerin tezisi
konusunda özellikle Avrupa'dan gelen
muhtesat geri döndüler işletmelerini
kurdukları çoklu çarşıya taşıdılar.
Bundan dolayı Mart ayının ikinci yarısında
girişimci sayısı daha az olmaktadır.
Sığireme büyüme ve...

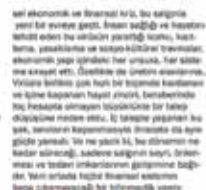
[illegible]

LCERMEZDE KIRALARI 3 AY CUVLEDI

...sözleşmelerinin OSB yönetimi olan
bizlerden baki talepleri oldu. Kendi
kazan mekanizmalarını taşıyıcıları

OSBDER ve İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş:

Organize Sanayi Bilgileri
Derneği ve İktisatî İttifakı
Organize Sanayi Bilgileri Başkan
Hilmi Uğuroğlu, "Bu dönemde
ekonomi için ilk adımda bu
salgın em az katıpla geçirmen,
salgın narazında her çok
ciddi bir süreci yaşamak
gerektirlik yapılmışdır. Bunun
için de karar alıcılara her reel
sektörün, her konuda talep
etmişin; gitti ortak çözümün
ve belli bir süreç içinde
kararların ve uygulamaların
denetlemen gereklidir" dedi.

► KİTAPÇIĞI, İZLETME VE KURUMLAR GÖSTERİMLİ

© 2009 The Authors
Journal compilation © 2009 Blackwell Publishing Ltd

Zorlandığımız konu ile bölgemiz tarafından sanayi tesislerimize sağlanan elektrik, doğalgaz gibi temel gereklilerin idarelerinin işletmelerine dair katkılarının uygun gelen talpeleri vermek zorunda kaldığımız olumsuz sonuçlar olmaktadır. Şu unutulmamalıdır; bizler elektrik, doğalgaz, su gibi temel gereklileri indirik edersek, sanayicilerin kullandıkları sunmaktadır.

gerekçidir. Bugün pazar mekanizmasının artık bu kadar oturma her ortamda, her iş kurumun, mesleğin ve aklınların farklılığına dayalı ya da değil bile değil vardır.

Annen her destek olanı, o anı duydurdu. Elbette faydası vardı. Ancak, annen bu kararını ekle edilen bilgi ve piyasaya girmesine göre güncellenmiş hüsusuyla, çalışan ve dinamik bir papayı kurmasını da gerekçeli. Bu nedenle kısa ve öz olarak müjde sevgi kapısının altına girmeniz için faydalı olacaktır.

► YAGMURDA ŞEMSİYE
YILIMAYAN ÜNİVERSİTESİ

- Banka kredilerine erişimde ve kredi ötelemelerinde reel sektöre bir sorunu karşılayıp mı? Bankaların kredi olanaklarını reel sektöre tam olarak açmadığı birçok reel sektör temsilcileri ve hükümet düzeyinde düşünülüyor. Bankaların bu tavırta kendi deşifreleri melerinin meler?

- Su bir gerçek ki böyle olmasının doğruluğu tartışma da konutun emek-kamata zınciri içinde yer alan kamu bankaları, hükümet tarafından alınan kararları, açıklanan devlet ve topluluklar çok hızlı bir biçimde karşıladılar. Sözlerini ve uygulamaları içinde ortaya çıkan sınırlı ve engelleri çok daha kolay çözdüler.

© 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685,

REEL SEKTÖR

Özel sektör bankaları ise, salıverin ve yarıtarafçı tabiriyle tedbirlerini yapıyor. Üst ve orta düzey yöneticiler her amaçla işi sosyal amaçlar ve görevler arasında sıkıştırıyor. Özel sektör bankacılığında yapılacak hatırlatır, önemsenmesi kuyrukları belirlendi ödeme kurulu, onların yavaş kalmasını neden oldu. Ancak özel sektör bankalarının da şu işi değil unutmalısın gerekir. İki, eğer reel sektör ayda kalırsa bankaların da bir gilecek olacaktır. Diğer ise, yarıtarafçı havada kalmış semayesi tuttuğu, kimin tutmadığı da kolay unutulmayacaktır.

► PANGİNE KAPILMADAN
FLAN YAPMALIYIZ

- Korona krizinin ekonomide yarattığı tahribat nasıl giderilir? OSBÖR olarak krizden çıkış konusunda izlenecek yol haritası konusunda neler önerirsiniz?

- Bu tür dönemlerde işletmelerimize en çok zarar verecek duygu panikdir. Bu dönemi en az zararla geçirmen tek yol dakin katarak; aksil, sağduyulu, olumlu düşünerek objektif değerlendirmeler yapabilmektir. Kız dönemindeki dalgalanmalara doğru reaksiyonlar gösterirken, kız sonrasında oluşacak üretim toparlaması ve yeni yola yapılına hazırlık yapmak zorundayız. Bu dönemde bir yandan sağlanan destek, teşvik ve diğer imkânları takip ederek, nakit döngümüzü devam ettirmen, işahdamızı korumanı yollarına bakmalıyız.

devam ettirmenin, istihdamımızı
korumanın yollarına bakmalısınız.

► GELECEĞE HAZIRLANMALIYIZ
Diğer yandan ise insan, sermaye, teknoloji, pazar gücümüz ve yapımız gibi tüm etkenlerimiz değerlendirmeliyiz. Ayrıca, tedarik zincirlerimizi, lojistik planlamalarımızı, esnek üretim ve verimlilik modellerimizi gözden geçirmeliyiz. İşletme içinde iletişim kanallarını geliştirerek, bilgi paylaşımını ve dayanışmayı artırmalıyız. Teknolojik hedeflerimizi revize etmeli,

Türkiye var olan kaynakları ve zorlayabileceği içinde kamunun sağlayabileceği teşvik ve hızla çalışmaktadır" diyen Uğurtaş, "Bizim OS söylediğimiz ana vizyonumuz, çalışanlarımızın ve güvenliğinden taviz vermeden üretmeye deva

► İŞBİRLİĞİ VE DAYANIŞMA İÇİNDEYİZ

Bizler GÖDER olarak, OSİTlerin karşılıklı işbirliği ve dayanışma ruhunun en üst düzeyde tapınması hususunda içtenlikle gayret ediyoruz. Güçlü bir İletişim ağı içindeyiz. OSİTlerin bu özneni eli ele ve güç birliği içinde geçimisi için gereken tedbirler ve oluşturulmasında yardımlar gördüğümüz mekanizmaları ilgilı görüş ve taleplerimizi gerek kamuda gerekse reel sektör içindeki ilgilı kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşıyoruz. Yapılan her doğru ve iyi şeyin arkasındayız. Gördüğümüz eksiklikleri de dile getirmeye devam ediyoruz.

► SAĞLIK ÇALIŞANLARINA
ŞÜKRAN DUYUYORUZ

Son olarak şunları da belirtmek isterim ki bu sahnin etrafında kaybettiklerimiz tüm insanların acısını içimizde hissediyoruz. Erçen iyi dileklerimizle hastaların mücadelesinden yanındayız. Bu dönemde yarımada olan başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere, süreçte katkı koyan her sektörde her bireyi şükranlarımızla sunuyoruz.

İçinde bulunduğumuz zorlu durumu biliyor ve gelecekte karşımıza çıkacak sorunları öngörebiliyoruz. Ancak umutlu olmak, dayanışmak ve herkeşle paylaşmak

ARIF ESEN
Chief Nurse Manager

...naya karşı güçlü seferberlik

Koronayla

Türkiye 10 Mart'tan sonra yeniden Korona salgınıyla mücadele etmekte. Türkiye'nin bu süreçte başarılı olacağına göre pekilen bir yolları açma ve üretim takvimi ile ilgili seçilen Korona virüsüne karşı mücadelede merkezi hükümet çalışan ve üretici sektörün hayata bir salgını atma cabası için az

Organize Sektör Başkanı Özgür Özgür, fabrikalar pasıma saatlerini düşürerek çalışanların sağlığını ilgilendiren konularla kontrolü bu şekilde üretimi devam ettirebileceğini söyledi. Özgür, "Koronayla ilgili bu OSB'lerden biri olan Çerkezköy OSB de üretimin aksamaması için bir önlem almıştı. Bu önlemin ayrıntıları henüz belli değil. Bu önlemler, üretimin

güçlü serbest
lerenerek İsviçre sağlık ordusuna destek
oldu. Özel COŞB Mesleki ve Teknik Anadolu
Lisesi de bu destek ordusuna sipariş
yüz konucuyu maske üretmek katıldı.
COŞB'nin katılımla firmaları vardı.
yoğun bakım cihazından ilaç, maske, deniz
dezenfektanları kadar birçok alanda üretim
yaparak Sağlık Bakanlığı'na destek oluyor.
COŞB katılımcılarının neker üretme
İlkin aynısı haberi nizer dergisinde.
İlkin birlede donupda (pasaportları
gözetim)

ortaya çıkan sorun ekonominin temel sorunları içerisinde hem reel sektör temsilcileri hem de akademik çevrelerin görüşlerine başvurarak çözüme çalışıyor. ÇÖSB Yönetim Kurulu Başkanı Yönetim Kurulu Üyesi ÖSDER ve İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurlar, global stratejiyi Türkiye için hayata geçirmek için Prof. Dr. Sema Kalaycıoğlu, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoglu ve digital dönüşümün önünü açan Al Pizzo Enstitüsü'nün kurucuları için değerlendirdiler.

salgın en az
Uygulama
Aktiklen
nermesle
herimisi
mlerinin
emelelen
dedi.
rpk eğitim
ta gözler önüne
Eğilimde köklü
çığı ortaya çıkı
çığı sektöre
çevrilmiştir.

DSB #PLATFORMU

OSB'lerin yatırım projelerine destek

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanan; OSB Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve yeni "EPDK kararları" ile Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB ler) önemli

[illegible]

değişiklik ve düzenlemeler yapıldı. OSB'lerde faiz desteği için asgari yatırım tutarı şartı kaldırıldı, yatırıma başlama süresi 2 yıla çıkarıldı. OSB'lerde TEİAŞ sistem kullanımı ve işletim bedelleri üzerinde yüzde 76'ya bulan indirimler yapıldı.

[illegible]

OSB'lere Pandemi morali

Rasmi Gazete'de yayımlanan ilk ayın düzenlemelerinde yer alan Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu (OSBÜK) Yürütme Kurulu Başkanı Memiş Kutluca, düzenlemelerin pandemi sürecinde kapasiteyi düşürdüğü için OSB'lerdeki hıpatarınma sürecini destekleyeceğini söyledi. Kutluca, düzenlemeler için Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'e teşekkür etti.

Memorandum

OSB'lerde yeni yatırımlara pandemi ci süresince
Küçüközü, düzenlemelerle OSB'ün taleplerini kapsadığını belirterek, "Sanayiye Teknoloji Bakanlığı'nın OSB'lerimizi adına talebi ettilerim peki çok değişiklik bu yöneltmek değişikliği ile hayatımıza geldi. Yeni OSB uygulamaları yöneltmek, 6 Ocak 2019 salıncı düzenlemeleri yatırımlarına yaşanan çekişmelerden dolayı, yatırımcıya OSB yönetimini haklarını taraflarında ci süre uzatımı verilmemesi imkanı tanyor. OSB yönetimi kurulu, yığı ruhla çalışmaya yatırımlarında 6 ay ve süre verilebilmektedir. OSB'ye Teknoloji Bakanlığı ise OSB yönetimi kurulu taraflarında verilen süreler içinde ci yatırımlarını tamamlayamazlarsa bir yıl ilave ci süreyi vermektedir."

Sarı Sarı, bir yıl daha süre verebileceği dedi.

Sarı Sarı'ların anaları, yarımcılarını ihyaçpazı göre gözde tutabilecekler! Küküklü, Yeni Düzenleme ile birlikte, OSB'lerin sokaklarını anıtların arkasından anonim şirketlerin, OSB'lerdeki parşörlere üst yapıları yapılarak, satım, kiralama ve bu hakkı teslim edilecek işletimlerini gerçekleştirilebileceğine ilişkin teklifi, Bu düzenlemeyle yatırımcıların kaynaklarını gayrimenkul ve hissa ile yerleştirme ve işletme süreçlerini tahsis edilebilirlik için OSB'lerde üst yapı veya üst yapılar sanayi alanlarında kiralama ve üst hakkı gibi alternatif yöntemlerle uluslararası sağlamak, özellikle yabancı yatırımcıların ihyaçpazı olduğu koşullarda sanayi firmalarının güçlendirerek yabancı barmayı ülkeleri çekmek amaçlarıyla, yeni kısıtları

niden düzeltilmiştir. OS2 türünde kapılıklarını ve OS2/İslemirle üretilen yappan 35 binin üzerinde ürettiğini işletmelerini rahatlatmak için tüm düzenerlerini için Sanayi ve Teknoloji Bakanmız sayın Mustafa Varank' a camimizden adına teşekkür ediyoruz" açıklamasını yaptı.

TEIAS sistem kullanımı ve işletim bedellerine indirimide edildi: Kütütle, açkacısmda Resmî Gazete de yayımlanan yürürlüğe giren yeni EPDK kararlarına da değindi. "EPDK, OS2/İslemirle üretilen ürünler arasında yeni olan TEIAS sistem kullanımı için indirim bedelleri belirledi" dedi. Resmî Gazete'de yayımlanan yeni EPDK kararlarına göre, OS2/İslemirle üretilen ürün belirlenen sistem kullanım bedellerinde bütün tarife bölgesleri için yüzde 13, sistem işletim bedelleri için ise yüzde beş bütün tarife bölgelerinde yüzde 76 indirimide edildi. Sanayicimizin enerji maliyetlerinde ağır yükünü hafifletmek ve düzenerleme için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanmız Fatih Dönmez ve EPDK'ya teşekkür ediyoruz."

"Sanayiye rahat nefes alıracak"
OSİDER Yönetim Kurul Başkanı Hilmi Uğurtas, taleplerinin bir kısmının hayata geçirilmesinden dolayı düzenlediği olumlu bulduklarını söyledi. Yatırımlarda kısıtlı maddeler ve satın alımlar ile enerji, su satın alımının, Genel Kurul'da Menteşebasi Heyetinde değerlendirilerek yetkililer arasında olduğunu hatırlatan Uğurtas, bir yetkilinin yönetim kurulu-na verilmesinin önemli bir adım olduğunu ifade etti. Uğurtas, kredilerde faizlerin pay destekle-rine eşgari yatırım tutarını düşürerek, emsallerin katılımını sağladıklarını da OSİDER yönetim projelerinin önünü açtığını, süre uzatmasını da sanayiye rahat nefes alıracakları kaydetti.

Düzenlemenin yatırımcılara, kendi tasarımları için-deki alanları kiralamaya yetkili veren kararın, sanayicilere bir imkan sağlayabileceğini anımsatan Uğurtas, "Ancak işletme içinde işletmeleri doğurabilecek uygulamaları OSİD içindeki hizmetlerin sağlanmasını ve finansal takip bakımından zorlukları yaratabileceği de düşünülmemiştir" dedi.

ÖSB'lerin Bakanlığının izniyle atarak kurucuları anonim şirketlere, parselleri üst yapı veya üst yapı satma yetkisi verilmesinin en önemli değişikliği olduğu vurgulanıyor. Üstünlük, ancak bu yetkinin sınırlarının açık olmadığının dikkati çekti. Bunun ÖSB yönetimine gereğinden fazla sorumluluk yükleyebileceğinin altını çizilen Üstünlük, bununla birlikte A.Ş.'ler iyi yönetilebilir, ÖSB'ler için düzenli gelir kaynakları yaratabileceğini de belirtti.

OSB'lerde iş garantili
mesleki eğitim alan
öğrenci 45 bini geçti

MÜSEYİN CÖKÇE / ANKARA

Teknisyen unvanıyla, işyeri-
sima belgesi alarak mesum olma-
nıkmakı yanı sıra üniversite sı-
navlarında ek puan uygulan-
ma meslek liselerine yönelik ta-
lebi artırdı. Türkiye genelinde
ki 78 ilde bulunan 308 OSB
72 Mesleki ve Teknik An-
lisesindeki öğrencilerin sa-
n 45 bin 514'e ulaştı. OSB
Başkan Hilmi Uğurtaş, yük-
okullarından mezun olan gen-
çlerin garsonluk gibi angari iş-
leri bile maaşette kabul et-
leri bir dönemde, Mesleki
nik Anadolu Liselerinin o-
ğrencilerin hem meslek
eğitildiklerini, hem de o-
ha yükek gelir elde et-
lerini vurguladı.

Çözümü için OSB'ler bünyesinde okullar açtıklarını söyledi.

"İşyeri açma belgesi" alıyolar
OSİB'deki 32 mesleki eğitim merkezinde 10 bin 822 öğrenci olduğuna ille getiren Uğurtaş okullarda mesleki derslerin yanı sıra üniversiteye hazırlık yararı olacak derslerin bulunduğu belirtir. Bu okullardan teknişinye uzmanıyla mezun olunduktan sonra İktisadi Hukuk Uğurtaş 4 yıl olan mesleki teknik orta öğretim okuluunu bitirenlerin ise üstelik belgesi öselerlerine karşı işyeri açma belgesi aldıkları anlaşıyor.

Üniversiteye devam etmek isteyenlere onların devamıyla ilgili bölümlerde ek puan verildiğini belirten Uğurtaş, alanlarında meslek yüksekokullarına ise sinavsız olarak girebileceklerini söyledi. Devletin OSB'lerdeki okullara öğrenci başına 4 bin 630 ile 7 bin 420 lira arasında eğitim desteği verdiğini de getiren Hilmi Uğurtaş, bunun dışındaki harcamalarını ise OSB tarafından karşılanacağını ifade etti.

İş bulma kaygıları yok

Türkiye'de genç işsizlik oranı de 30'lara ulaştı. Her dönemde üniversitedeki eğitim yeterliliğinden diplomanın çok fazla işe yaramadığını bildiren Hülya Uğurtaş, "Ülkesinin iyi olanak okullarından mezun olmalarına bakıldıkları garansız gibi asgari ücretli işleri dahi minnetle kabul ettikleri her dönemdeyiz. Oysa MTA ve MEM bitiren gençler hem hemen meslek sahibi olabiliyorlar hem de çok da-

istemediğiniz için yüzde 100 burs sisteminin çalışmaması başlıca. Burs sistem sayısında öğrencilerinizi gerektirendeki yurt ve yurt dışı da çalışmıyor, ekonomik anlamda ailele vakıfınız giriyor ve yüksek aidiyet duygusu pek çok konusla. Gelen talep üzerine öğrenci sayısını 36'dan 120'ye çıkardık, eden 100'te, den-

... 058 bünyesindeki meslek lise-
leri için şartları, yönetimi anlayış
... modeline örnek alınabilir
... eğitimine göre diğerleri ilmi
... okulu kurarken mesleki tek-
... eğitimi için okulları açıyor. Okul
... bakanlığına bağlı olarak, okul
... bakanlığına bağlı olarak, okul

1990

 CSDEER logo

• Yaradığımız bu küresel salgın dönemi daha önce hiç deneyimlemediğimiz bir süreç...

● Sağlığın her şeyin önüne geçtiği ve henüz içeriği, özellikleri keşfedilmemiş bir virüsün yarattığı korku ve tedirginlik, tüm yaşamımıza hakim oldu. Bu durum yüzde 100 başarıyla bir tedavi ve iyi bulunana kadar da devam edecek. Bu ortam, doğal olarak iyi yaşamımızı da çok etkiledi.

● Salgın ile birlikte kaybedilen ivme hızla bir biçimde telarazı kazanıldı. Bu döneme çalışan sayının azaltılması, fabrikası bir süreliğine kapanması, gerek kendi öz kaynaklarını kullanarak gerekse sağlanan destek ve desteği ile tutumuna cabası veren işletmelerimiz ve değerli sanayicilerimiz bir türlü ovaya brykte.

Salgın ulla'mize geldikçe, g r l re yaparın panik, h ta alırsın.  n ml r de sosyal y pam ve i  y atırın minimize edilmesi t m  k t rlerde yok bir duru a ya da yarlamaya neden oldu. Ancak  n s trecin s zen s z s te i  z  karırsında alınıcak tedbirler  lenek, y pam ve i  hay t n bir bir normale donu u i in bir ba ladı.

30 Ağustos Zafer Bayramı, Kurtuluş Savaşı esnasında Türk ordusunun galici güçlere son ve kesin darbeyi vurup, Anadolu'dan atılmasını ifade eder.

Önem içinde özellikle istih
larında yapılabilecek büyük
• İrsi (çalışma) ödeneği,
• testleri gibi desteklerin uy
• girmesi ile önümlü. Öm
• nelerden, bu doğrultuda
• mızda gerekli düzenleme
• nelerin ardından üretim
• lerden

gustos'un 26'sını 27'sine bağla-
gece başlayan büyük taarruz,
den bu yana savatma içinde
ardun'un en güçlü ve en büyük
uzu, başkaldırıda

temindeki sıkıntıları gözden
kaybetmemek, bağımsızlığını sağ-
lamak için bugün bütününde
çalışılmaktadır.

Telaş değil dinamizm zamanı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) Başkanı Hilmi Uğurtaş, salgının başladığı süreçte 'löfren panik yapmayı açıklamamı yaptığını' belirterek, "Bugün ise kendimi 'löfren acele etmeyin!' demek zorunda hissediyorum. Yeni normalleşmenin geçiş hızını çok dikkatli ayarlamak zorundayız" dedi.

[illegible]

Çalışan ve işveren ayni dilde
Aralıncı olmaları çalışma yaşamına olmaları

**"REKABET GÜCÜNÜ ARTIRICI
DOĞRU ÇÖZÜMLER ÜRETMELİYİZ"**

[illegible]

finansal anlamda kolay oluyordu. Çünkü her düşünce, her hareket, her davranış strateji olarak düşünüldükten sonra, bu düşünce ancak kararlaştırıldıktan sonra, daha sonra her biri için gerekli olan her şeyi düşünceye atarak, bu düşünceyi gerçekleştirme için çalışıldı. Örneğin, bir düşünceyi gerçekleştirme için, önce düşünceyi gerçekleştirme için gerekli olan her şeyi düşünceye atarak, bu düşünceyi gerçekleştirme için çalışıldı. Örneğin, bir düşünceyi gerçekleştirme için, önce düşünceyi gerçekleştirme için gerekli olan her şeyi düşünceye atarak, bu düşünceyi gerçekleştirme için çalışıldı.

[illegible]

"Kıdem Tazminatı'na biz de dahil olalım"

Kıdem Tazminatı konusunda farklı seçeneklerin tartışıldığını kaydeden Hilmi Uğurtaş, tazminatın tüm çalışanların hakkı olduğunu vurguladı. Uğurtaş, böyle bir haktan vazgeçme gibi bir şeyin söz konusu olamayacağını aktardı: "Fakat birçok çalışan eğer büyük işletmelerde veya kamuda çalışmıyorsa kıdem tazminatı almakta sorun yaşıyor. Sendikacıların da çalışanların geleceğiyle ilgili kaygılarını garanti altına alacak bir çözümde yana olması gerektiğini düşünüyorum. Bunun için de siyasiler, işveren ve çalışanlar çözüm üretmek için ortak noktada buluşmalıdır. Buradan hükümete mesaj vermek istiyorum; yapılan çalışmaları Ticaret Odası gibi işverenlerin temsilcileriyle birlikte yapın."

... Begins Under The

Bey parafiller yatacağını bekliyor

Samsat'daki dindeğin ve tarata y
Cemrara samsatda cıllağa gı
dınclara.

İzmir merkez ve ilçelerinde faaliyet gösteren 13 OSB'den 10'unun kurucuları olan Ege Bölgesi Sanayi Odası (ERSO) yeni kurulan ve kurulması çalışmalarını devam eden OSB'lere de destek vermeye söz veriyor.

RENDERES TDRB

[illegible]

İstanbul'da
İstanbul'da
İstanbul'da

[illegible]

ALİ VE BERGAMA SIRADA

[illegible][illegible]

to the fact that the
the terms of the
agreement on the
document is given
to the actual
circumstances of the

NASIL BAŞARDILAR

data cukup banyak. Yaratnya...

■ İzmirli genç girişimci Papatya Karakın, sanat tutkunu

...KUSUNU OL

Sanatla karşı ilgisi çok küçük yaşta besler. **Gülistunya Uluhsertiz** **Sinema Tivreyaz** (Dönmün)ın ardından, profesyonel hayatına adım atar. **Papaya Karkere**, daha sonra kariyerine ilişkin hukuk bütresunda devam etme kararını alır. **Karkere**, hukuk bürosu kökenli bir çayın merkezini kurmasında görev alır. **Çayın** merkezini kapama düşüncesine de çayın yuları taşıyor. **Papaya Karkere**, anne olduktan doğumda ise yeni arayışlara girer. Bu arayışlar **Papaya Karkere**’i, en büyük tutkusu sanatla yönlendirir. Ve 2013’da sanatını iletisimle birleştiren artırmaya misyonuyla **İzmir Kemeraltı**’da **Koray Yılmaz** **Demiriz** **Merzi** ortaya çıkar. **Koray**’ın sinemada çok güler gülmeye başladığı sonuna kadar

PAPATYA Karkınlar... Hayatları-
nın tutuklanma peşinde gi-
len, bu uğurda da kendileri ge-
liştiren birer insandır. Daha çok insan-
sanatista buluşmasını hedefliye ça-
ğın genç bir girişimci. Kuvur Ya-
cı Derneği Merkezini uluslararası
Papaty Karkınlar ile girişimcilik ve
ruhsatlandırma gelecek planlarına ka-
dar birçok konuya kapıyı açtı. 1986 in-
sani doğumlu olan Papaty Karkınlar,
bebe, kardey ve kızlarınınin avukatı
olduğuna, birkaç kişiden bir ailede
büyümüşüne rağmen üniversite ter-
sine de sosyal ve sanatsal tarafsız
olarak beştaşın söyledi. Karkınlar, o dö-
nemde şöyle aktardı:

*Galatasaray Üniversitesi İktisadi

şin Paketi'nin Şişirma Televizyon Bölümü'ndeki komandanı. Üniversite'nin ardından İngiltere'de yüksek lisans yapmış. Orada ise daha çok medya yönetimi üzerine odaklanmış. 2009'da lisans'ı döndükten Bursa'da bir kaç ajansi çalışmış. Bel ya da buca'da ise proje yönetimi eğitimi demeyenizden Bortone Reklamcılık'ta işe girmiş. Utulmuş arası projeleri yönetmiş. Bu süreçte ise büyük birorun üzerine çalışmış. İlk şirketimiz bünyesinde danışmanlık. Başlamayana çabarmış, 2 yılın belediye deneyimim ardından alle şirketinde çalışmaya başlamış. Hükümet büroasını kurumallarımda, doğru biryüzem gibi bile görüy edindim. İnsan kavramları yönetimin aldım."

ÇAĞRI MERKEZLERİNE KAMPÜS
Papanya Karkın, nureç içirile-
de tabiiatı ağırlıkla çağrı merkezle-
ri kurması başlar. Karkın, Tabii,
bir site sonra bu çağrı merkezle-
ri hukuk bürovarı nıgmet oldu.
Ve 2013 yılında Şenol Çağrı Merke-
zi kuruldu. Hukuk bürovarı kerkem
bir çağrı merkez olarak her hat-
matma ve uçun uşa tabiiatı proje-
rlerdeki bağarınatı çalıpın, sayıncı
koca nıredde 600'e kadar çıktı. Da-
ha sonra İzzet Atıfark Örgütize Sa-
nada, İzzetinde yeni bir çalıncına.

NASIL
KAŞARDILAR

James Smith was a Special Agent in Charge.

hıçgaci merkezi olarak yer alacağı bir kampüs oluşturduk. Hem kendi hem de yurtdışından firmaları izmir'e çekmeye başladık. İki broden fazla kişinin çalışabileceği bir yapı kurduk" diyerek, gelecekte burası İzmir'in farklı noktalarını da kapsayan hedeflerini de açıkladı.

ANNEKİN GİRİŞİMİ TETİKLEDİ

[illegible]

harip. Iğtir var. Dedem nezarı. Bv
ve iyyet lerinde hep nezarı var-
dı. Daha önce kültürel endüstriler
ve yaratıcı sektörlerin yönetimiyle

**KEMERALTİ
ESNAFINA
DESTEK**

■ SANATİ (esnaf) Kemerali
kurumunun amacı, sanatçıların ve sanatçıların

**KEMERALT
ESNAFINA
DESTEK**

■ **SANAT** isimli kurum ile
uluslararası düzeyde de per-
tence fiyatı karşılayarak al-
tın ve gümüş piyasası için
yeni bir dönem başlatmış-
tır. Kurumun bu işi başarı-
lılıkla yapması, uluslararası
piyasaların önemini göster-
mektedir.

O bir Dut Kadın!

Duttan yarattığı sağlıklı lezzetler ile

çevresinde "Dut Kadın"

olarak tanınan Tijen Ziyal bu sayımızda "Mutfak" köşemizin konuğu.

Günümüzde işlenmiş gıdaların yol açtığı metabolik sendromlara "fonksiyonel gıdalarla" son vermek, hastalıklara çare aramak yerine, hasta olmadan insan sağlığını korumaya yönelik girişimlerde bulunan Tijen Ziyal, "Tüketilen gıdaların, insan sağlığına faydası olduğu kadar, besleyici, onarıcı, koruyucu, geliştirici ve hastalıklardan koruyucu olmasına, biyolojik çeşitliliğin de korunabilmesi için çalışıyoruz" diyor.

Tijen Ziyal'ın geliştirdiği "Dut unu"; un ve şekerin yerine geçerek, glutensiz, kimyasal şeker veya tatlandırıcı kullanmadan ve yüksek besin değerli bir gıda ve gıda hammadde sunarken, bilinçli tüketicilerin ihtiyaçlarını da karşılıyor. Diğer unlara göre bir başka artısı da pişmiş ya da pişmemiş olarak kullanılabilir oluyor oluşu...

Beyaz dutun un haline gelmesiyle kullanım alanı artıyor. Hem tat, aroma ve kıvam verip besin değerlerini artırırken, kek, kurabiye, pasta gibi tüm hamur işlerinden, muhallebi, puding, sütlü tatlılar, soslar ve içecekler dahil geniş bir kullanım alanı yaratıyor.

Ayrıca bu ürün Pandemi sürecinde sıklıkla dile gelen, bağışıklık sistemini de güçlendiren bir ürün olarak destekleniyor. "Beyaz dut unu ve/veya dut kurusu ile; rafine şekerin sebep olduğu ani acıkmalar ortadan kalkıyor. Beyaz dut yaprağı çay olarak kullanıldığında antioksidan bir ürün. Ayrıca kafein içermiyor, şekerin kana karışmasını yavaşlatıyor.

Beyaz dut meyve ve yaprak özlerinde, dut

Tijen Ziyal

MUTFAKTA BİRİ Mİ VAR?

meyve ve yaprağının içeriğindeki zengin fenolik madde ve flavonoid kaynağından yararlanılarak, standardize tat ve aroma verici bir kompozisyon elde edilmiş. Ekstreler, özellikle pasta, hamur işleri, her türlü tatlılar, kremalar, barlar, soslar, yemekler, gazlı, gazsız içecekler, sıcak içecekler, vegan yiyecek-

ler, sütlü içecekler, sporcu gıdaları, glutensiz gıdalar, meyve sularında kullanılıyor.

Tijen Ziyal bu işler için "İmmunflex" adıyla bir marka yaratmış. "İnsanlığın geleceği için; üzeri tozlanmış hazineyi artık sandığından çıkaralım, lokalden globale yayalım" diyor.

Fotoğraflar: Tijen Ziyal arşivi

Zeytinyağlı Dutlu Enginar

MALZEMELER

- Dut kurusu 10 gr-15 gr
- 2-3 adet orta boy pancar.
- Mini taze enginarlar 6 adet
- Bebek enginar 12 adet
- 1 çay bardağı zeytinyağı
- 1 büyük soğan
- 1 orta boy soğan
- 1 tatlı kaşığı üzüm sirkesi
- 1 1/2 çorba kaşığı dut unu
- 2 1/2 adet limon

Dutlu Sorbe

MALZEMELER

- 2,5 su bardağı su
- 10 gram dut kurusu
- 150 gram dut unu
- 1 ölçek dut ekstresi
- 3 adet portakal
- 1 ölçek portakallı dut ekstresi

HAZIRLANIŞI

İki su bardağı su, dut kurusu, dut unu ve dut ekstresini iyice karıştırıp derin dondurucuya yerleştirin ve donuncaya kadar ara sıra karıştırın. Portakalları enlemesine ortadan ikiye kesip suyunu bir kaba alın. Kabuklarını kase olarak kullanmak için buzdolabı poşetine koyup, derin dondurucuya yerleştirin. Yarım su bardağı su ve portakallı dut ekstresini portakal suyuna ilave edip karıştırın. Derin dondurucuya yerleştirip, donuncaya kadar ara sıra karıştırın. Dilimlenmiş greyfurtları servis tabağına alın. Üzerlerine portakal kabuğundan kaseleri oturtun. Sorbeleri ayrı ayrı blenderden geçirin. Portakal kabuğundan kaselerin içlerine dilediğiniz şekilde yerleştirip servis yapın.

HAZIRLANIŞI

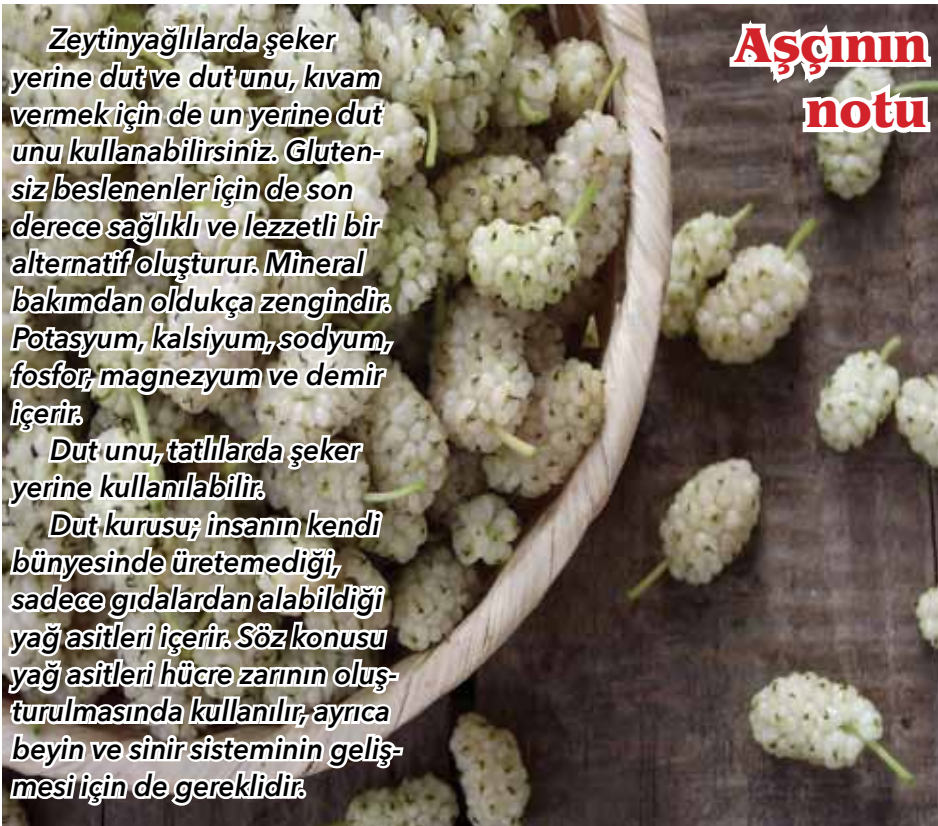
Yıkayıp soyduğunuz pancarları bütün olarak haşlayın. Dut kurularını da ekleyin. Orta ateşte 15-20 dakika haşlayıp, ocaktan alın. İlinmasını bekleyip, bir tatlı kaşığı elma sirkesi ilave ederek kapağını kapatın. Diğer tarafta, doğradığınız soğanları, bir limon suyunu, bir tatlı kaşığı dut ununu 3/4 çay bardağı zeytinyağını ve bir tutam tuzu ekleyerek genişçe bir tencereye alıp karıştırın. 500ml soğuk suyu da ilave edin ve enginarları iç yüzleri tencereye gelecek şekilde koyarak, kısık ateşte 15-18 dakika pişirin. Soğumaya bırakın. Diğer kaptaki ince doğranmış orta boy soğanı, yarım limon suyu, yarım çorba kaşığı dut unu, tuz ve 1/4 çay bardağı zeytinyağını 500 ml soğuk su ile karıştırın ve içine bebek enginarları da ekleyip 10-12 dakika pişirin. Haşlanmış pancarı ince daireler olarak dilimleyin. Üzerine minik enginarları dizin. Bebek enginarlar ve pancar suyuna tat ve renk veren dut kuruları ile süsleyin.

Şekersiz Çikolatalı Kek

MALZEMELER

- 1/2 su bardağı dut unu
- 3 çorba kaşığı tereyağı
- 3 çorba kaşığı kakao
- 2 adet yumurta
- 1 su bardağı kıyılmış bitter çikolata

Aşçının notu

Zeytinyağlılarda şeker yerine dut ve dut'unu, kıvam vermek için de un yerine dut unu kullanabilirsiniz. Gluten-siz beslenenler için de son derece sağlıklı ve lezzetli bir alternatif oluşturur. Mineral bakımdan oldukça zengindir. Potasyum, kalsiyum, sodyum, fosfor, magnezyum ve demir içerir.

Dut unu, tatlılarda şeker yerine kullanılabilir.

Dut kurusu; insanın kendi bünyesinde üretemediği, sadece gıdalardan alabildiği yağ asitleri içerir. Söz konusu yağ asitleri hücre zarının oluşturulmasında kullanılır, ayrıca beyin ve sinir sisteminin gelişmesi için de gereklidir.

HAZIRLANIŞI

Tereyağını eritip soğumaya bırakın. Dut unu ve kakaoyu derin bir kasede harmanlayın. Aynı bir kapta yumurtaları çırpıp, una ilave edin ve elinizle karıştırın. Tereyağını, ardından çikolatayı katıp iyice karıştırın. Karışımı 8x8 cm'lik küçük boy kare kalıplara pay edip, önceden ısıtılmış 175 derecelik fırında 35 dakika pişirin. Servis tabağına alıp, dilediğiniz şekilde süsleyerek servis yapın.

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

DÜNYANIN EN EKONOMİK ve EN GELİŞMİŞ ÇAMAŞIR YIKAMA SİSTEMİ

%100 ÖLÇÜLEBİLİR SÜRDÜRÜLEBİLİR VERİMLİ ve ÇEVRECİ

